

sb0063 sági istván fotókiállítás
 sb0064 bemutató csillagvizsgáló debrecenben
 sb0065 ítélet a dunaujvárosi acélömlés ügyében
 sb0066 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0067 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
 főszerkesztő: kovács györgy
 szerkesztette: sebestyén tibor, oltványi ottó, izsák erika,
 halasi györgy

- v é g e -

/mti/ sa
 20.59 100484 1393

-.-

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
 Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
 Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.0081X

Belföldi hírek

 budapest, 1984. április 11. bel s z e r d a

sb0001 4 150 mtib1001

magyar-szovjet áruforgalom, kooperáció /1. rész/

1984. április 11. - az idén tovább bővülnek a magyar-szovjet kereskedelmi szállítások, s újabb területekre is kiterjednek a gyártási kooperációk, szakosítások. a kölcsönös szállítások értéke előreláthatóan meghaladja a 8,5 milliárd rubelt, ennek jelentős része gépipari termék. az iparban összesen 35 kétoldalu szakosítási és kooperációs egyezmény van érvényben, az ezeken alapuló szállítások adják az ipari termékcsere 60-70 százalékát. ezek a kooperációk felölelik az ipar, elsősorban a gépipar valamennyi ágát. hatékony munkamegosztás, közös fejlesztés és gyártás alakult ki egyebek között az építő- és utépitő gépek, a szerszámgépek, a festékszóró automaták, a különféle csomagolási és gumipari berendezések előállításában is. a legjelentősebb együttműködés a járműiparban bontakozott ki, az idei szállítások értéke megközelítően egymilliárd rubel. híradástechnikai és számítástechnikai termékekből pedig mintegy 250 millió rubel értékű áru cserél gazdát.

az ipari minisztériumban elmondták: a kétoldalu egyezmények többsége rövidesen lejár, meghosszabbításukról megkezdődtek az egyeztetések. az egyezmények továbbfolytatásával kapcsolatos gazdasági elemzés is folyamatban van. a tervkoordinációk keretében döntenek az együttműködés távlatairól, ezen belül is a választék bővítéséről, a kölcsönös szállítások növeléséről.

a gépiparon belül az átlagosnál gyorsabb ütemben fejlődik az együttműködés a járműipari vállalatok között. a szovjetunióba ebben az évben csaknem 7.500 ikarus-buszt szállítanak, köztük városi, távolsági és csuklós járműveket. az év első negyedében már mintegy 2100 autóbust átadtak partnerüknek. az ikarus részt vállalt a szovjetunióban a Likinói autóbuszgyár rekonstrukciójában is. ennek első szakaszában egy közösen kialakított autóbustípus rázópadon való próbáit az ikarus dolgozói befejezték, és összeállították a gyártáshoz szükséges technológiai előterveket. a rekonstrukció második szakasza most kezdődik, ennek keretében az alkalmazandó gépsorokra műszaki feladattervet készítenek a magyar mérnökök. ennek alapján nyújtják be gépszállítási ajánlataikat a szovjet cégnek.

/folyt. köv./
sz/gg/kö/sa sl ie
00.10 110484 2214

--

sb0002 4 150 mtib1002

magyar-szovjet áruforgalom /2. rész/

a szovjet külkereskedelem a magyar hajó- és darugyárnak is legnagyobb megrendelője. az év végéig csaknem százmillió rubelért szállítanak angyalföldről és óbudáról uszó- és portáldarukat, valamint tolóhajókat. ez utóbbiból rövidesen már a nyolcadikat adják át, a tolóhajókat a szibériai vizeken használják. valamennyi hajógyári terméket az mhd műszaki gárdája tervezte, egyes típusokat kifejezetten a szovjet vevő igényeinek megfelelően. korábban a szovjet ipar jelentős szerepet vállalt a hajógyári rekonstrukció gyors megvalósításában, az új gépsorok üzembehelyezésében.

a ganz-mávag vasuti járművei is igen kelendők a szovjet piacon. a gyártócsarnokokban már szerelik azokat a négyrészes motorvonatokat, amelyekből az év utolsó negyedében huszat adnak át megrendelőjüknek. a gyár évtizedekkel ezelőtt háromrészes motorvonatokkal aratta első sikereit a szovjetunióban, s a vállalat mérnökei a szovjet igényeknek megfelelően alakították ki, tervezték meg a nagy teljesítményű, négyrészes vonatokat. jelenleg több mint 500 ganz motorvonat fut a szovjet vasutvonalakon, s ez világviszonylatban egyedülállónak számít, hiszen a ganz-mávag-on kívül egyetlen más vasutgyártó cég sem szállított még exportra egy termékből ilyen nagy szériát. a ganz-vonatok a szovjetunióknak főleg a déli köztársaságaiban járnak, a 100-150 kilométer távolságra eső városokat kötik össze. hétközben munkásokat szállítanak, a hét végén pedig főleg turistákat. /mti/

sz/gg/sa/gw sl ie
00.10 110484 1517

--

sb0003 4 150 mtib1003

szikramentes bányaműszerek

1984. április 11. - gyujtószikra-mentes bányaműszerek - vezérlők és érzékelők - sorozatgyártását kezdték meg a veszprémi szénbányák vállalat várpalotai üzemében. valamennyit biztonságosan alkalmazhatják, még a sujtólég-veszélyes bányákban is. elsőként szikramentes szállítószalag-vezérlőket készítenek, ezt követően pedig sujtólégbiztos hangos telefonok előállításához fognak hozzá.

az iparágon belül a veszprémi szénbányák a gazdája a bányákban használatos irányítástechnikai rendszerek tervezésének, gyártásának. a fejlesztésben szorosan együttműködnek a központi bányászati fejlesztési intézettel, ujabban pedig a központi fizikai kutató intézettel is kapcsolatba léptek. az ott kifejlesztett camac típusu számítógépet kapcsolták össze az általuk kifejlesztett bányászati irányítástechnikai rendszerrel.

a várpalotai üzem évi termelési értéke már mintegy 40 millió forint. legújabb szikramentes bányaműszereik iránt pedig már nemcsak itthon, hanem a kgst-országokban is érdeklődnek. ez várhatóan a termelés további növekedését vonja majd maga után. /mti/

bév/nné/sa kz ie
00.11 110484 1128

--

sb0004 4 150 mtib1004

tejtermék-csere bolgár és csehszlovák vállalatokkal

1984. április 11. - a tejtermékek választékának bővítésére - a saját fejlesztések mellett - a tejipar erősíti kapcsolatait a kgst-országok tejüzemeivel, kihasználva az együttműködésben rejlő lehetőségeket. jelenleg évente megközelítően egymillió rubel értékben vesznek át csehszlovákiából és bulgáriából különféle sajtokat, s hasonló értékben szállítanak helyettük vadász, trappista és dobozos ömlesztett sajtot. a kereskedelmi tárgyalások eredményeként az idén várhatóan további készítmények kerülnek fel a cserelistára.

a tejtermékek cseréje azért is előnyös, mert a hazai tejtermék-fogyasztás összetétele meglehetősen felemás. nálunk egy lakos évente átlagosan száz liter körüli tejet iszik, s ebben már az európai országok legfejlettebbjeivel állunk egy szinten, ám a sajt, túró és más készítmények fogyasztásával még csak a középmezőnyhöz

tartozunk. a forgalom növelésére jó lehetőséget kínál a választék bővítése. meg is jelenik évente néhány újdonság, csak hogy a választék további színesítésének az anyagi lehetőségek gátat szabnak, meglehetősen költséges ugyanis az új termékek gyártásának indítása. a nehézségek áthidalására kézenfekvő a termékcsere. a győri tejipari vállalat például a pozsonyi, a tatabányai a zólyomi, a miskolci pedig a kassai tejüzemmel működik együtt. a szlovák vállalatok főként brinzát és kvarglit adnak a hazai üzemekben készülő sajtokért. hasonló módon érkezik bulgáriából a cheddar, a kaskavál és a dobozos fehérsajt. a debreceni tejüzem gyártási eljárását vett át, az idén már itt készül a különleges bolgár joghurt. /mti/

kg/pá/sa jf ie
00.12 110484 1646

--

sb0005 4 150 mtib1005

harmonikaajtók műanyagból

1984. április 11. - harmonikaajtók gyártását kezdték meg a makói redőnygyár e célra berendezett új üzemében. a harmonikaszerűen összecsuksukható ajtók maximálisan 10 méter szélesek és 3 méter magasak, e mérettartományon belül azonban tetszés szerint változtathatók. készítésükhöz hazai üzemből gyártott műanyagot használnak. a különféle, közöttük fehér, narancssárga és barna színű ajtókból már az idén mintegy 40.000 négyzetmétert gyártanak. /mti/

dob/f/sa kz ie
00.12 110484 0503

--

sb0006 4 150 mtib1006

birkanyírás

1984. április 11. - megkezdődött a birkanyírás bács-kiskun megye juhászataiban. az idén - becslések szerint - a megye nagyüzemi illetve háztáji juhászataiban együttesen mintegy 300 ezer birkát kell megszabadítani a bundájától. e munkát sok helyütt házilag oldják meg, de sok juhászatról-juhászatra vándorló alkalmi nyíróbrigádot is szerveztek. elsőként az idén is a kecskeméti állattenyésztési vállalat szalkszentmártoni telepén kezdték meg a birkák nyírását. az eddigi tapasztalatok szerint előfordul ugyan, hogy egy-egy állatról 10-12 kiló gyapjut is nyírnak, az átlagos nyírési súly azonban alacsonyabb a szokásosnál. a tavalyi szárazság, illetve a legelők ezzel összefüggő alacsony fűhozama ugyanis kedvezőtlenül befolyásolta a gyapju tömörségét és hosszúságát egyaránt. a minősége azonban kiváló. az első idei gyapjuszállitmányt a hét végére várja a gyapju- és textilnyersanyagforgalmi vállalat kiskunfélegyházi telepe. /mti/

lász/bné/sa kz ie
00.13 110484 0978

--

sb0007 4 160 mtib1007

gyulai nyár

1984. április 11. - elkészült gyula 1984. évi nyári programja. eszerint a június 15-től augusztus 2-ig tartó várszínházi évad előadásai mellett számos könnyű- és komolyzenei hangverseny, továbbá több érdekes kiállítás várja a város vendégeit. az országos rendezvények sorából kiemelkedik a június végén megnyíló 22. eszperantó nyári egyetem, a pedagógus képzőművészek ugyancsak júniusra tervezett művésztelepe és a 16. gyulai nyári művésztelep. augusztusban országos fényképész-tábornak, majd pedig a román nemzetiség második tánc- és népzenei táborának otthona lesz a város.

a 21. várszínházi évad főprodukciója két magyar dráma ősbemutatója lesz. az egyiket - fekete sándor a lila villa titka című vígjátékát - bodrogi gyula rendezi, a másik pedig - módos péter és itt a földön is című történelmi drámája - sik ferenc rendezésében kerül majd színre. a várfürdő területén gyermekdarabokat, a városháza udvarán pedig az universitas együttes a szent születés című misztériumjátékát láthatják az érdeklődők.

bel

- 6 -

1984.04.11.

a szabadtéri színpadon könnyűzenei esteket rendeznek. a dűrer teremben a békés megyei képzőművészek és a gyulai művésztelep tárlatát láthatják a nyáron az érdeklődők, a vármuzeumban az állandó kiállítás mellett megnyitják az alföld népművészetét bemutató tárlatot. /mti/

sam/ke/sa kz ie
00.13 110484 1331

-. -

sb0008 4 160 mtib1008

soproni érmek kiállítása az ndk-ban

1984. április 11. - csaknem háromszáz érmet, a kortárs magyar éremművészet rangos alakításait indították utnak sopronból az ndk-ba. a gazdag anyagból április 19-én a berlini magyar kultúra házában nyílik kiállítás. a tárlat rendezője a soproni liszt ferenc muzeum.

sopron az elmúlt években a hazai érmészet otthonává vált. az ikva-parti város kezdeményezte az érembiennálék megrendezését. eddig négy alkalommal került sor éremművészeti bemutatóra, s a biennálék rangot, országos elismerést vívtak ki kulturális életünkben. a soproni muzeum koncepciózusan gyűjti a művészeti ág értékes alkotásait, elsősorban a biennálék díjazott munkáit vásárolja meg. emek nyomán ma már tekintélyes gyűjteménnyel rendelkezik. ebből az anyagból készült az a válogatás is, amely tavaly moszkvában és leningrádban reprezentálta a magyar éremművészetet. a szovjetunióbeli tárlatokon az első két biennálé díjazottjai szerepeltek, a rövidesen megnyíló berlini kiállításon már a harmadik és a negyedik biennálé díjazott munkáit is felvonultatják; összesen huszonhat alkotó érmeit tárják az ndk-beli közönség elé. a berlini bemutató után júniusban a drezdai albertinumban is kiállítják a kortárs magyar érmészet alkotásait. /mti/

mzs/sza/az/gw ie
00.14 110484 1282

-. -

bel

- 7 -

1984.04.11.

sb0009 4 160 mtib1009

uj táncosok a cédrusban

1984. április 11. - hosszabb szünet után ismét a magyar állami operaház repertoárján szerepel a cédrus című táncjáték. hidas frigyos-seregi lászló nagy sikerű balettjét ezúttal új szereposztásban mutatják be az erkel színházban a hónap végén, 28-án és 29-én, párhuzamos szereposztásban. a főbb szerepeket lőcsey jenő, szabadi edit és hága katalin, illetve szakály györgy, szőnyi nóra és a balettintézeti növendék balaton regina táncolják.

a cédrus premierjét 1975-ben tartották budapesten, s öt esztendeig szerepelt az együttes műsorrendjén. az akkori, ugyancsak párhuzamos szereposztás szerint dózsa imre, kékesi mária és szumrák vera, valamint keveházi gábor, pártay lilla és csarnóy katalin táncoltak a darabban. /mti/

1/kj/kö ag ie
00.15 110484 0782

-. -

sb0010 4 160 mtib1010 /közönségszolgálat/

zenés esték lágymányoson

1984. április 11. - a mozart-trió koncertezik április 13-án, pénteken a lágymányosi református templomban. a 19 órakor kezdődő hangversenyen bach-, mozart- és beethoven-művek csendülnek fel.

a xi. kerületiek számára tavaly nyár óta szervez koncerteket a lágymányosi közösségi ház a 400-600 személy befogadására képes, jó akusztikájú, erdélyi fafaragásokkal díszített templomban. a „zenés esték”, sorozat visszatér a xvi. századi hagyományokhoz, s az orgona mellett a tekerőlant, a klasszikus gitár és a bőgő is helyet kap a programokban - ez utóbbi pege aladár közreműködésével, a következő, május 27-i hangversenyen. /mti/

jk/sa ag ie
00.15 110484 0684

-. -

bel

- 8 -

1984.04.11.

sb0011 4 130 mtib1011 /közönségszolgálat/

előszезoni nyitás budapesti tetőnapozókban

1984. áprilisi 11. - négy budapesti gyógyfürdő - a gettért, a rudas, a lukács és az újpesti - női és férfi napozóját április 14-én, szombaton megnyitja. az előszезonban kinyitott napozók minden nap reggel 8-tól este 6-ig várják a látogatókat. /mti/

jk/ka/sa ag ie
00.16 110484 0323

--

bel

- 9 -

1984.04.11.

sb0012 4 160 mtib1012

muzeumban a fenyő-könyvtár

1984. április 11. - pécsre került a híres fenyő-könyvtár: fenyő iván herder-dijas művészettörténész nagy értékű művészeti könyvgyűjteménye. a szépművészeti muzeum grafikai osztályának vezetője egy életen át gyarapította a könyvtárát, főleg a századforduló és a század művészetével foglalkozó hazai és külföldi kiadványokat gyűjtötte, s ő maga is több képzőművészeti tárgy könyvet írt. a már korábban létrejött megállapodás alapján özvegye a pécsi janus pannonius muzeumnak adományozta a hagyatékot képező csaknem háromezer könyvet, valamint a könyvtár biedermeier butorait. a baranya megyei muzeumigazgatóság barokk épületében fenyő iván emlékszobát rendeznek be, a könyvtára pedig részét alkotja az immár 15 ezer kötetes muzeumi bibliotékának. /mti/

igó/bné/kz/mz hgy

07.36 110484 0816

--

sb0013 4 150 mtib1013

uj betonacél

1984. április 11. - új fajta betonacél gyártását kezdték meg az ózdi kohászati üzemek rud-drót hengerművében. a korábbiakhoz képest meglévő számos előnye közül különösen jelentős az, hogy ennek a szakítószilárdsága már lényegében optimális, továbbá az, hogy kitűnően hegeszthető, s ezért alkalmas betonvasalások, betonacél-hálók gépi uton való készítésére is. nagyobb szakítószilárdsága miatt a korábbi betonacélfajtáknál kevesebb kell belőle azonos teherbírásu betonelemek, gerendák készítéséhez.

az új termék üzemszerű gyártását megkezdték. /mti/
bas/tné/kz/mz hgy
07.38 110484 0601

--

sb0014 4 160 mtib1014

uj rendelõintézetek

1984. április 11. - az új közigazgatási beosztásnak megfelelően három új szakorvosi rendelõintézetet hoznak létre borsod megyében. az egyiket sárospatakon alakítják ki, egy korábban szülõotthorák használt épületben. a sátoraljaujhelyi kórházban berendezett korszerû szülész-nõgyógyászati osztály ugyanis feleslegessé tette annak mûködtetését. az új intézmény a város környékéhez tartozó nyolc tanyás település és csaknem 10 község lakosságának szakorvosi ellátását is megoldja.

a közelmúltban városi rangra emelt szerencsen ugyancsak új szakorvosi rendelõ nyílik. elkészülte után nem lesz szükség arra, hogy, mint jelenleg, miskolcra kelljen utazniuk a szakorvosi vizsgálatra, ellátásra szoruló betegeknek.

a városi jogu nagyközséggé nyilvánított edelényben mûködõ tüdőgyógyintézetben, a tébécés betegek számának nagy arányu csökkenését kihasználva, 80 ágyas belgyógyászati részleget rendeztek be, részben az asztmatikus és más, nem fertõzõ tüdőbetegségben szenvedõk kezelésére. ugyancsak edelényben, s még az idén megkezdí mûködését egy önálló rendelõintézet is. ez a gyógyászat valamennyi alap- és kiegészítõ ágában magasszintû ellátást nyújt majd mind a nagyközség, mind pedig a körzetéhez tartozó bányásztelepülések lakosságának. /mti/

kör/tné/kz/mz hgy
07.41 110484 1301

-.-

sb0015 4 160 mtib1015

balatonfüredi anna-bál

1984. április 11. - máris minden jegy elkelt a július 28-án megtartandó 159. balatonfüredi anna-bálra. az elsõ jegyeket tavaly, a bál napján vették meg. volt olyan, aki akkor frissiben 12 jegyet vásárolt. változatlanul nagy az érdeklõdés a bál iránt a tengerentúlon. a kanadában élõ magyarok körében már szinte hagyománynak számít, hogy a nagyszülõk annabál-jeggyel ajándékozzák meg elsõbálos unokáikat. a jegyigénylések alapján készített statisztika szerint az idei balatonfüredi anna-bál közönsége öt világrész több tucat országából érkezik a balaton partjára. /mti/

szé/nmé/kz/mz hgy
07.43 110484 0623

-.-

sb0016 4 160 mtib1016

uj szobrok székesfehérváron

1984. április 11. - új köztéri alkotásokkal, szobrokkal gazdagodik mûemlékekben gazdag dunántúli városunk, székesfehérvár. az alba regia állami építõipari vállalat munkásszállója elõtt már felállították kiss nagy andárs szobrászmmûvész térplasztikáját. a belvárosban, a kossuth lajos utcában kap végleges helyet medgyess ferenc: a vízbelépõ nõ címû alkotása. a városszépítõ és védõ egyesület tervezi azt is, hogy felkutatja a különbözõ raktárakban „felejtett” szobrokat, kompozíciókat, s megfelelõ környezetet keres számukra. /mti/

dáv/fné/kz/mz hgy

07.55 110484 0599

-.-

sb0017 4 130 mtib1017

tápszer - tejcukor nélkül

1984. április 11. - cosilat néven új csecsemõtápszer gyártását kezdték meg az egyt körmendi lacta tápszergyárában. az újdonság a többi tápsze rekkal ellentétben nem tartalmaz tejcukrot, így az ugynevezett laktóz-intolareniciában szenvedõ gyermekek is fogyaszthatják. mint ismeretes, az emberek jelentõs hányadának szervezete képtelen a laktóz lebontására. Európában körülbelül a lakosság nyolc százaléka intoleráns a tejcukor iránt, más földrészekben ez az arány még magasabb.

a cosilat a gyár hatodik tápszere. bemutatkozásának sikere, illetve a kereslet alapján döntenek majd arról, hogy mennyit készítenek belõle évente. az elsõ tételek májusban kerülnek forgalomba. /mti/

kre/nmé/kz

08.02 110484 0735

-.-

sb0018 4 150 mtib1020

thermotek-bemutató

1984. április 11. - a budalakk festék- és műgyantagyár egyik újdonságának, a thermotek nevű energiatakarékos épületszigetelő rendszernek gyakorlati alkalmazásával ismertették meg szerdán a szakembereket. budapesten, az üllői út egyik házának udvari falán mutatták be, miképpen kell az épületek felületére először egy polisztirol kemény hab-réteget ragasztani, amelyre üvegszövet kerül, s végül mindezt vékony műanyag vakolattal bevonni. az így elkészített külső bevonat az épületeket nemcsak csinosítja, hanem egyben hőszigeteli is. védi a falakat a hirtelen hőmérsékletváltozások káros hatásától, a csapadék beszívargásától, ugyanakkor a helyiségek páráját kiengedi a szabadba.

a budalakk új technológiájának alkalmazásával a lakások mintegy 20 százalékkal kevesebb energiával fűthetők fel ugyanolyan hőmérsékletűre, mint a hagyományos vakolatu épületek szobái. /mti/

be/bam/mz sn

10.23 110484 0926

--

sb0019 4 130 mtib1025 /közönségszolgálat/

viznyomáscsökkenés a xvi., xvii. kerületben

1984. április 11. - a fővárosi vízművek közlése szerint április 12-én délelőtt 9 órától 13.30-ig sashalom területén, valamint a xvi. és xvii. kerületi cinkotai utnak a nógrádverőce ut és a gyöngytyúk utca közötti szakaszán - gépházi karbantartási munkálatok miatt - viznyomáscsökkenés, esetleg vízhiány várható.

a fővárosi vízművek kéri a fogyasztók türelmét és megértését. /mti/

mi/ag/mz sn

10.46 110484 0462

as

--

sb0020 4 150 mtib1026

vetik a kukoricát a hajduságban

1984. április 11. - hajdu-bihar megye közös gazdaságaiban megkezdtek a legnagyobb területet elfoglaló növény, a kukorica vetését. a lazább, „melegebb”, talajokon, majd a löszháti földeken álltak munkába a gépek. ebben az esztendőben közel 100 ezer hektáron kerül földbe a hajduságban az értékes takarmánynövény vetőmagja. folyamatosan dolgozhatnak a táblákon, nem kell kerülgetni a mélyebb részeket, hiszen a hosszabb ideje tartó szárazság miatt sehol nincs belvíz.

ősz, illetve téli mélyszántásba, jól előkészített talajba kerül a kukorica vetőmagja. az alpműtrágyát ősszel kiszórták és beszántották a földbe. ha az időjárás kedvez, akkor a hét végén és a jövő hét elején valamennyi gazdaságban hozzálátnak a kukorica vetéséhez. mivel a nedvesség még mindig kevés, az öntözési lehetőségekkel rendelkező keleti-főcsatorna menti gazdaságokban a kukorica egy része mesterséges csapadékot kap. /mti/

szü/éva/s ká sn

10.53 110484 0971

--

sb0021 1 130 mtib1027

az országgyűlés tavaszi ülészsaka elé /1. rész/

1984. április 11. - az elnöki tanács 1984. április 12-re, csütörtökre, összehívta az országgyűlést. legfelső népképviselői szervünk előreláthatólag megvitatja az alkotmányjogi tanáccsal, illetve a népi ellenőrzési törvény módosításával kapcsolatos törvényjavaslatokat, valamint áttekinti a köz- és a felsőoktatás fejlesztési programját.

x x x

az alkotmányjogi tanács felállításáról tavaly, a téli ülészsakon hozott törvényt a parlament. akkor részletesen szövegezték arról, hogy bár alkotmányunk megadja az országgyűlésnek, és az elnöki tanácsnak azt a jogot, hogy az alkotmányba ütköző rendelkezéseket és intézkedéseket megsemmisíthessék, ez nem mindig elegendő az alkotmányosság következetes érvényrejuttatásához. a tapasztalatok szerint a jogalkotás és a jogalkalmazás alkotmányosságának védelmére hivatott szervek nem mindig szereznek tudomást az alkotmányellenes rendelkezésekről, így a szükséges beavatkozás esetleg elmaradhat.

as

ezért is szükség van tehát arra, hogy az alkotmányosság védelmének már meglévő állami, jogi biztosítékai tovább gyarapodjanak. indokolt, hogy a jogszabályokat - a jogalkotó szervek, valamint a jogalkotás koordinálását végző igazságügyminiszter hatáskörének és felelősségének megváltoztatása nélkül - az alkotmányosság szempontjából egy ujonnan létesítendő, önálló szerv: az alkotmányjogi tanács ellenőrizze. e testület feladata általánosságban: közreműködni a társadalom alkotmányos rendjének védelmében, a jogszabályok és a jogi iránymutatások alkotmányosságának biztosításában; ellenőrizni a jogszabályokat, a legfelsőbb bíróság irányelveit és elvi döntéseit, továbbá azokat a jogi iránymutatásokat, amelyeket a jogalkalmazás irányítása céljából a minisztertanács tagjai, a legfőbb ügyész, az országos hatáskörű szervek vezetői, valamint a tanácsok bocsátottak ki. ez az ellenőrzés tehát kiterjed valamennyi jogszabályra a törvénytől a tanácsrendeletig. a tanács közreműködik az alkotmány rendelkezéseinek értelmezésében is, ez azonban nem jelent változást a korábbiakhoz képest, vagyis: az alkotmányozás értelmezése továbbra is az országgyűlés feladata, a tanács parlamentünket e tevékenységében kívánja segíteni. a tanácsot az országgyűlés a képviselők sorából és más közéleti személyiségek közül választja majd, várhatóan 11-17 tagot, akikre a hazafias népfront országos tanácsa tesz javaslatot. /folyt. köv./

ag/ka/mz

11.06 110484 2437

--

sb0022 1 130 mtib1028

az országgyűlés tavaszi ülészsaka elé /2./

az alkotmányjogi tanács az országgyűlés szerveként működik. ez részben kellő súlyt ad tevékenységének, részben erősíti a legfelsőbb államhatalmi, népképviselői testület irányadó, ellenőrző szerepét. vagyis nem ugynevezett „alkotmánybíráskodást”, gyakorol; az elvi koncepció továbbra is az, hogy az alkotmányosság védelmének legfőbb szerve maga az országgyűlés, amely azonban ezt a feladatkörét egy sajátos szerv közreműködésével gyakorolja.

a népi ellenőrzéssel kapcsolatos 1968. évi v. törvény módosítására leginkább azért van szükség, mert a szocialista demokrácia fejlesztésére, a gazdaságirányítás hatékonyabbá tételére, a gazdálkodásért viselt felelősség következetesebb érvényesítésére, a törvényesség és az állampolgári fegyelem erősítésére irányuló igények mindinkább előtérbe állítják napjainkban az ellenőrzés

as

fontosságát. e fokozott igényeknek a népi ellenőrzés szervei és társadalmi közreműködői a jelenleg érvényes jogszabályok keretei között csak részben tudnak megfelelni. a módosítás első rendelkezése a népi ellenőrzés jellegét határozza meg annak kimondásával, hogy a népi ellenőrzés általános hatáskörű állami ellenőrző szervezet. ennek legfőbb jellemzője az, hogy feladatát az állampolgárok bevonásával, a társadalmi szervezetekkel együttműködve látja el. a népi ellenőrzés feladatait is a jelenleginél részletesebben, egyértelműbben határozza meg a várható új rendelkezés. a népi ellenőrzés állami és társadalmi jellegének egyidejű erősödésére utalnak olyan új feladatok, mint például véleményadás a minisztertanács számára a költségvetést és a zárszámadást megállapító törvényjavaslathoz gazdasági és társadalompolitikai szempontból fontos kérdésekben; a vezetők tájékoztatásának elősegítése, a hibák okai megszüntetésének, a hiányosságok megelőzésének előmozdítása; közreműködés az állami ellenőrzés összehangolásában; a gazdálkodás felelősségi rendszere érvényesülésének figyelemmel kísérése.

a parlament tavaszi ülészsakát megelőző tanácskozásokon - amelyeken az országgyűlés különböző állandó bizottságainak, a megyei képviselőcsoportoknak tagjai fogalmazták meg véleményüket a napirendről - a legtöbben a köz- és a felsőoktatás fejlesztési programjáról ejtettek szót. e nagyfokú társadalmi érdeklődés természetesen nem véletlen - mondták a képviselők -, hiszen hazánk társadalmi, gazdasági fejlődése új módon veti fel az oktatási rendszer feladatait. /folyt. köv./ ag/ka/zsu
11.07 110484 2471

--

sb0023 1 130 mtib1029

az országgyűlés tavaszi ülészsaka elé /3./

egyre fontosabbá válik, hogy a nevelés-oktatás eredményesebben segítse elő a gazdasági, a társadalmi és a kulturális fejlődést. az oktatási rendszer erre csak akkor képes, ha megújítja tartalmát és módszereit, fejleszti szervezetét, hiszen az ifjakat olyan felnőttekké kell nevelnie, akik képesek a társadalmi demokratizmus követelményeinek megfelelő, tudatos, politikailag elkötelezett életre, önmaguk és környezetük alakítására. mindez azt feltételezi, hogy az iskola a mainál eredményesebben végezze sajátos szociális és pedagógiai tevékenységét. ennek jobban kell igazodnia az élet ellentmondásos valóságához, a gyermekek és a fiatalok fejlettségéhez, igényeihez. az ifjúság társadalmi érzékenységének fokozása érdekében szélesíteni kívánják az iskolai öntevékenység - diákönkormányzat, társadalmilag hasznos munka stb - körét. a

as

közoktatás továbbfejlesztésének fontos lépése a hetvenes évek végén elindított tartalmi korszerűsítés értékelése és a további feladatok meghatározása. ennek keretében kell 1987-ig folyamatosan végrehajtani a legszükségesebb tantervi, órarendi és tankönyvi módosításokat. e korszerűsítés egyben a műveltség tartalmának és szerkezetének továbbfejlesztését is szolgálja. a közoktatási intézményrendszeren belül távlatokban is megkülönböztetett figyelmet kíván az egységes nemzeti műveltség megalapozására hivatott általános iskola, a középfokú oktatás kiszélesedése pedig napjaink fontos feladatává teszi az általános iskola és a középfokú oktatás jobb illeszkedését, valamint a gimnáziumi, illetve a szakközépiskolai képzés első szakaszának egymáshoz való tartalmi közelítését, mindkét középiskola-típusban az általános műveltség színvonalának emelését. az eredményes alapiskoláztatás előfeltétele, hogy az általános iskola fejlesztése a következő időszakban is kiemelt társadalmi-gazdasági program legyen. a középfokú oktatásban fokozatosan meg kell változtatni az iskoláztatás belső arányait az érettségit adó középiskolai képzés javára, arra törekedve, hogy a szakmunkásképzés egyre inkább középiskolai képzés keretében valósuljon meg. /folyt. köv./

ag/ka
11.09 110484 2152

--

sb0024.4 130 mtib1030

az országgyűlés tavaszi ülészaka elé /4./

a társadalmi-gazdasági élet változásaival a felsőoktatás feladatai módosulnak: meghatározó az, hogy a felsőfokú intézmények hallgatói az általános szakképzés folyamán megszerezzék a korszerű ismereteket és felkészültséget hivatásuk alkotó művelésére. napjaink és a jövő felsőoktatásának nem egyszerűen munkaerőt, szakembert kell képeznie, hanem értelmiségi állampolgárt. a képzés tartalmának korszerűsítése elengedhetetlenné teszi a felsőoktatás továbbképző funkciójának megerősítését, illetve kialakítását. az oktatási folyamat megszervezésének abból kell kiindulnia, hogy komplexebb szakemberképzésre van szükség. egy-egy mérnöknek, orvosnak, agrár-természettudományos szakembernek nemcsak az adott szakmák tudásanyagával, de társadalomtudományi ismeretekkel is kell rendelkeznie, a humán szakembernek pedig fontos ismernie nemcsak a gazdaság és társadalom mozgását, hanem a korszerű természettudományos világkép alapforrásait, a technikai fejlődés fő eredményeit is. olyan képzési folyamatokat kívánunk kialakítani, amely lehetővé teszi a szükségtelen kööttségek oldását: a hallgatók ésszerű határok között maguk választhatják meg az egyes tanulmányi

ds

követelmények teljesítésére való felkészülés módját és időbeosztását. az oktatás hatékonyságának növelése már ma is megköveteli a szorgalmi és vizsgaidőszak arányainak átalakítását: a vizsgaidőszakot és a vizsgák számát egyaránt csökkenteni szükséges. az oktatás távlati fejlesztési programja a mai gondok fokozatos, rendszeres és következetes megoldásával és a távlati fejlesztési előtérbe állító ujitások folyamatos előkészítésével valósítható. a gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődés követelményeihez alkalmazkodó, ugyanakkor a fejlődést hatékonyan meg is alapozó szocialista oktatás-nevelés kialakítása nemzeti ügy, ezért kérték és kéri hozzá a köz- és felsőoktatás továbbfejlesztéséért illetékesek nemcsak az oktatási dolgozók, hanem egész társadalmunk segítségét is. /meg

a széleskörű társadalmi vita egyik állomása a mostani, amikor a parlament is megvizsgálja: mennyiben felelnek meg a fejlesztési program tézisei társadalmunk céljainak. /mti/

ag/ka/ag/zsu sn
11.17 110484 2192

--

sb0025 4 130 mtib1031

budapesti tanácskozik a buchenwald-dora nemzetközi táborbizottság végrehajtó bizottsága

1984. április 11. - a buchenwald-dora nemzetközi táborbizottság végrehajtó bizottsága és a magyar ellenállók, antifasiszták szövetsége nácizmus üldözötteinek bizottsága - 13 nemzet küldötteinek részvételével - szerdán budapesti megkezdte együttes tanácskozását.

a buchenwaldi koncentrációs tábor volt foglyainak a békéért, a haladásért vivott/irányító nemzetközi szervezet képviselői, pierre durand elnök vezetésével a kétnapos ülésen megvitatják az újraéledő fasizmus elleni küzdelem és a béke megőrzésének időszerű feladatait. e tanácskozáson előkészítik továbbá a buchenwaldi koncentrációs tábor önfelszabadításának 40. évfordulójával kapcsolatos megemlékezéseket és ünnepségeket. /mti/

t-és/mi/s ag sn

12.02 110484 0824

--

bel

- 18 -

1984.04.11.

sb0026 4 180 mtib1032 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés

1984. április 11. - a meteorológiai intézet jelenti szerdán
12.00 órakor:

borongós idő esővel

Középpontjával genova térsége felett mediterrán ciklon alakult ki. hatására elsősorban az alpok déli oldalán sokfelé esik az eső. a ciklon középpontja a következő másfél nap során keleti irányba mozdul el, ezért a kárpát-medence fokozatosan az említett ciklon áramlási rendszeréhez tartozik majd. ezzel egyidőben izlandtól keletre egy nagy kiterjedésű, mérsékeltövi ciklon fejlődött ki. a ciklon hidegfrontja mögött hideg, sarkvidéki eredetű levegő áramlik a kontinens felé. a hideg levegő hatásával közép-európában majd csak a hét végén kell számolni.

Magyarország felett tegnap változóan felhős volt az ég, több napsütést az északi megyékből jelentettek. szerda reggel hét óráig sokfelé esett az eső, a dunántúlon néhány helyen zivatar, illetve jégeső is előfordult. a lehullott csapadék mennyisége csak délnyugaton volt jelentős, síófokon és nagykanizsán 8, letenyén 14 mm-t mértek. kedden a legmagasabb nappali hőmérséklet 12, 19 fok között volt. szerda hajnalra 1, 10 fokig csökkent a hőmérséklet. délelőtt jobbra erősen felhős volt az ég, több helyen esett az eső. a hőmérséklet 11 órakor 9 és 13 fok között volt.

Budapest belterületén a hőmérséklet napi középértéke kedden 11,9 fok volt, a százéves átlagnál 2,1 fokkal magasabb.

Ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 11 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 1014 mbár, gyengén emelkedik.

előrejelzés az ország területére csütörtök estig:

csak kissé szakadozhat fel a felhőzet. szerdán többfelé várható inkább csak gyenge eső. csütörtökön mindenütt valószínű eső, zápor, de jelentősebb mennyiségű csapadék délen és nyugaton lehet. a déli, majd keleti szél időnként megélénkül. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 4 és 9, a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 10 és 15 fok között várható.

előrejelzés budapest területére csütörtök reggelig:

néha kissé felszakad a felhőzet. továbbra is lehet eső. kissé megélénkül a szél. a hőmérséklet késő este 10, hajnalban 7 fok körül várható.

a duna vízállása budapestnél 300 cm, a víz hőmérséklete 9,4 fok.

/mti/ er
12.32 110484 2341

As

-. -

bel

- 19 -

1984.04.11.

sb0027 4 130 mtib1035

az egészséges, tiszta ivóvizért - tanácskozás a népfrontban
/1.rész/

1984. április 11. - a szennyezett ivóviz miatt mind többen halnak vagy betegednek meg világszerte. ez az szomorú tény készítette az ensz vezetőit arra, hogy felhívással forduljanak a kormányokhoz, kérve, az eddigieknél is hathatósabb intézkedésekkel vegyék elejét a további tragédiáknak, s teremtsék meg annak a lehetőségét, hogy mindenki számára hozzáférhetővé válják az egészséges, tiszta ivóviz.

a hazafias népfront országos elnöksége környezetvédelmi munkabizottságának szerdai ülésén varga miklós, az országos vízügyi hivatal elnökhelyettese adott áttekintést arról, hogy hazánk miként kapcsolódott a világszervezet programjába, s milyen eredményeket ért el a meghirdetett cél megvalósításában. elmondta: jelenleg a lakosság 85 százaléka részesül vezetékes vízellátásban. ez egyúttal azt jelzi, hogy az erőfeszítések révén az életszínvonalpolitika kivánalmainak megfelelően szinte mindenütt van ivóviz. elégedettségre azonban nincs ok, mert még mindig magas azoknak a községeknek a száma, ahol ásott kutakból, viszonylag szennyezett forrásokból nyerik az éltető „nedűt”. magyarul: csaknem egymillió ember számára kell még megteremteni - műszaki fejlesztések és egyéb beruházások segítségével - az egészséges vízellátás feltételeit. rekonstrukcióra szorulnak a már működő létesítmények is, nem utolsósorban bővítendő kapacitásuk, némelyütt a technológia korszerűsítése vár a szakemberekre. az ország 1984-ben több mint 9 milliárd forintot fordít vizgazdálkodási célokra, emellett, erejéhez mérten, segítséget nyújt a fejlődő országoknak is speciális vízügyi nehézségeik áthidalásához. ennek jegyében nemcsak átadják szakembereink tapasztalataikat, de sikeresen közre is működnek bizonyos területeken a vízellátó-bázisok tervezésében, kivitelezésében, a megfelelő technológiák átültetésében a helyi viszonyokra. az ovh elnökhelyettese ezután arról szólt, hogy a társadalmi szervezetek miként tudnának hozzájárulni az ivóvízprogram kiteljesítéséhez, s mielőbbi sikeres valóra váltásához. kifejtette: a tudatformálás ebben az esetben nagyon is kézzelfogható feladatokat takar. utalt arra, hogy a lakosság - ilyen vagy olyan okok miatt - nem fordít kellő figyelmet a szennyvizek biztonságos elvezetésére. emiatt halmozódtak fel például a nitrátok a vizekben. a hazafias népfront megyei és helyi bizottságai, testületei - befolyásukra építve - előmozdithatják a helyes szemlélet kialakulását, azt, hogy a jelen könnyű megoldásai a későbbiekben ne forduljanak visszajukra. /folyt.köv./

Magyarországon

Yarra,
-gi/tr/s

13.21 110484 2605

As

-. -

sb0028 4 130 mtib1036

az egészséges, tiszta ivóvizért - tanácskozás a népfrontban /2. rész/

szorgalmazandó a takarékoság is elsősorban annak érdekében, hogy szűnjön meg a felelőtlen pazarlás, sokhelyütt hamarabb megoldhatnák az ellátási gondokat, ha a vízművek kapacitását nem terhelnék túlzott mértékben, s indokolatlanul. az előadó kiemelte továbbá az elmúlt esztendő sikeres kezdeményezéseit, például az úttörő szövetség zánkai környezetvédő táborait, valamint a népfront pályázatát, amely ugyancsak a fiatalok fogékonyságát volt hivatott fejleszteni a természetvédelem iránt. Varga Miklós végül szólt a közműtársulások jelentőségéről, s arról, hogy a lakosság jogos igényeinek kielégítésében mind fontosabbak ezek az önkéntesen alakuló szövetségek. a vitában felszólalók elismerték, hogy a vízellátásban az elmúlt évtizedekben dinamikus volt a fejlődés. ez igen öröndetes, mutattak rá, de ennek ellenére sem felejthető el, hogy 850 településen még mindig szinte elérhetetlen a vezetékes ivóvíz. jónéhányan úgy vélekedtek, hogy a fehér foltokat majd a lakosság fokozottabb hozzájárulásával szüntetik meg. ez az ut azonban többé nem igen járható - vették mások ellene, s utaltak arra, hogy a lakossági pénzforrások szűkülnek, az emberek nem áldoznak annyit például a csatornákra, mint korábban, jóllehet tudják: a felhasznált vizet el kell vezetni. a tanácskozáson nem fogadták el azt a legyszerűsítő álláspontot sem, hogy az állampolgárok - ugymond - pazarló fogyasztása csökkenti a vízhálózat további, gyorsabb ütemű kiépítésének lehetőségeit. a háztáji gazdálkodásban ugyanis az átlagosnál jóval több vízre van szükség, s azért, hogy jelentős mennyiségű terményt, termékeket, állatokat juttatnak a piacra, nem megróni kell őket, sokkal inkább elismerőleg nyugtázní erőfeszítéseiket. a szennyvíz veszélye kapcsán kifejtették: annak zöme nem a háztartásokban képződik, s ha igen, akkor sem olyan az összetétele, hogy mérgezné az emberi környezetet. ennél sokkal jobban oda kellene figyelni arra, hogy milyen szennyeződést bocsátanak ki az ipari üzemek, s fokozottabb ellenőrzéssel elérni, hogy a megelőzés, a szűrőberendezések felállítása álljon az érdekükben, s ne az utólagos - aránylag kisösszegű - bírság megfizetése. /mti/

-gi/tr/mz/s hgy

13.37 110484 2231

-.-

sb0029 4 180 mtib1037

gépipari környezetvédelmi napok

1984. április 11. - gépipari környezetvédelmi napok kezdődtek szerdán győrtött 400 hazai és külföldi szakember részvételével. a háromnapos program során négy szekcióban 55 előadás hangzik el, s konzultációkat, kerekasztal-beszélgetéseket is tartanak a legégetőbb környezetvédelmi gondokról és teendőkről. a hazaiak mellett előadásokat tartanak csehszlovák, holland, lengyel, ndk- és nszk-beli, osztrák, valamint szovjet szakemberek is. a tanácskozás elsősorban a gépiparban, illetve a gépipar által gyártott termékek használata során keletkező környezetkárosító hatásokkal, azok mérésével, csökkentésének és megelőzésének lehetőségeivel és módszereivel foglalkozik. ezen belül nagy figyelmet szentelnek a veszélyes hulladékok kezelésével kapcsolatos hazai és külföldi tapasztalatoknak.

a szerdai plenáris ülésen egyebek között arra hívták fel a figyelmet, hogy a környezetvédelemben rendkívül nagy jelentősége van a komplex szemléletnek. megtörténik ugyanis, hogy az egyik károsító tényező megszüntetésével másfajta környezetszennyezést idéznek elő. káros hatású anyagok elégetésével például durván lehet szennyezni a levegőt. elmondták, hogy körülbelül az ezredfordulóig öt hulladékmegsemmisítő, illetve ártalmatlanító és nyolc veszélyes hulladékot tároló telep épül az országban. szó esett arról is, hogy az üzemek és a közlekedés által keltett zaj egyre több helyen zavarja a lakóterületeket. a hazai általános városrendezési tervek jórésze azonban az új lakótelepek, városnegyedek kijelölésénél ezt még nem veszi kellően figyelembe. /mti/

cser/sza/sa st hgy

13.41 110484 1616

as

-.-

sb0030 4 150 mtib1038

munkaügyi dolgozók továbbképzése

1984. április 11. - a bér- és munkaügyi tanács szerdai ülésén megvitatta az állami bér- és munkaügyi hivatal jelentését a munkaügyi dolgozók képzésének helyzetéről és aktuális feladatairól. a tanács megállapította, hogy az utóbbi másfél évtizedben a munkaügyi dolgozók közel 80 százaléka szerzett közép- vagy felsőfoku munkaügyi szakképesítést. elismeréssel vette tudomásul, hogy az 1983-84. oktatási évben szervezett, korszerűsített tanfolyamokon - a képzés színvonalának megőrzése mellett - az ismeretanyag terjedelmét közel negyven százalékkal, a képzési időt négy félévről három félévre csökkentették. ennek eredményeként mérséklődik a munkahelyektől való távolmaradás. a felvételi követelmények növelésével javult a résztvevők szakmai és előképzettségi összetétele. megnőtt a vezető beosztású munkaügyi dolgozók, illetve a területi tanfolyamok aránya. a tanács a fejlesztést szolgáló feladatok között kiemelte a több mint tízezer munkaügyi szakember céltudatos és ésszerű továbbképzését, tudásának szinten tartását. /mti/

be/ka/pá sl hgy
13.44 110484 1092

-.-

sb0031 4 150 mtib1039

szakmai nap a construmán /1.rész/

1984. április 11. - a construma nemzetközi építőipari szakkiállításán résztvevő lengyel budimex építőipari külkereskedelmi vállalat képviselői szerdán sajtótájékoztatót tartottak a kőbányai vásárvárosban. elmondották, hogy a vállalat 1972 óta fokozatosan bővítette tevékenységét Magyarországon, és részt vesz a legjelentősebb beruházás, a páksi atomerőmű kivitelezésében is. emellett olyan építőipari munkákba is bekapcsolódtak, mint a marx károly közgazdaságtudományi egyetem főépületének felújítása, vagy a várnegyed műemlék-jellegű lakóépületeinek rekonstrukciója. a budimex 1982 óta részt vesz a budapesti mikroelektronikai vállalat kiépítésében is. a sajtótájékoztatón beszámoltak arról is, hogy 1984-ben 18 millió rubel értékben végeznek különböző építési munkákat Magyarországon, és teljesítményük 1985-ben eléri a 18-20 millió rubelt. a magyarországi vállalkozások mellett harmadik piaci

cs

együttműködésüket is bővíteni szeretnék. a közelmultban magyar és szovjet vállalatokkal közösen iránban építettek erőművet, és magyar vállalatok bevonásával újabb harmadik piaci vállalkozásról tárgyalnak. /folyt.köv./

pf/s bam hgy

13.46 110484 1179

-.-

sb0032 4 160 mtib1040

gagarin-émlékünnepség visontán

1984. április 11. - az űrhajózás napja alkalmából emlékünnepséget rendeztek szerdán visontán a gagarin hőerőműnél. az ünnepség résztvevői az erőmű előtti téren megkoszorúzták jurij gagarin szobrát. a szobor talpazatánál virágokat helyeztek el a környékbeli üzemek szocialista brigádjainak képviselői is. /mti/

kov/Lné/s st hgy

14.22 110484 0376

-.-

sb0033 4 180 mtib1041 /közönségszolgálat/

a fővinform jelenti

1984. április 11. - autóbusz helyettesíti április 12-én, 13-án és 16-án 8.30-tól 14.10-ig a 9-es, a 18-as és a 47-es villamost a mórlicz zsigmond körtértől a budafoki forgalmi telepig, továbbá április 12-én 21.20-tól hajnali 5 óráig a 28-as, a 37-es, valamint a 28-as éjszakai villamost az éles saroktól az új köztemetői végállomásig. /mti/

jk/s bc hgy

14.39 110484 0390

ds

-.-

sb0034 4 130 mtib1043

felelősségre vonás a képlöpási ügyben

1984. április 11. - a fővárosi főügyészség vádat emelt a pesti központi kerületi bíróságnál kiss sándor, a központi muzeumi igazgatóság polgári fegyveres őrségének parancsnoka és turi péter, a központi muzeumi igazgatóság igazgatóhelyettese ellen: a társadalmi tulajdonban különösen nagy vagyoni hátrányt okozó anyag kezelés vétsége miatt.

a vád szerint kiss sándor és turi péter, akiknek munkakörébe tartozott a társadalmi vagyon őrzése és ennek felügyelete, többszörösen megszegték e feladatukkal járó kötelezettségeiket. nem tették meg azokat az őrségbiztonsági intézkedéseket, amelyek a szépművészeti muzeumnál az épületfelújítással összefüggően kialakult, a gyűjteményre fokozott veszélyt jelentő helyzetben különösen szükségesek lettek volna. mulasztásaikkal megkönnyítették az emlékezetes képlöpást. /mti/

of/s/-ár/gw hgy
14.58 110484 0890

--

sb0035 4 160 mtib1044

kommunista- és munkáspártok tudományos intézményeik^(ine) tanácskozása

1984. április 11. - hazaérkezett vietnamból molnár jános, a párttörténeti intézet és halay tiber, a társadalomtudományi intézet igazgatóhelyettese, akik a kommunista- és munkáspártok központi bizottságai tudományos intézményeinek április 4-6. között hanoiban rendezett nemzetközi tanácskozásán vettek részt. /mti/

mi/-ár/gw hgy
14.59 110484 0409

as

--

sb0036 4 150 mtib1045

a vegyipari szakszervezet elnökségének ülése

1984. április 11. - a vegyipari dolgozók szakszervezetének elnöksége szerdai ülésén az iparághoz tartozó vállalatok baleseti helyzetéről tanácskozott. megállapították, hogy a vegyiparban tavaly valamelyest csökkent az üzemi balesetek száma, amihez nagyban hozzájárult a biztonságos munka feltételeinek további javulása. tavaly a vegyipari vállalatok az előző évinél 300 millió forinttal többet költöttek biztonsági felszerelésekre. nagyobb gonddal ellenőrzik a gépek, berendezések, védőberendezések állapotát, karbantartását. az ellenőrzéseket azonban tovább kell szigorítani - mutatott rá az az elnökség -, mert összességében ugyan kevesebb baleset történt, de növekedett a fegyelmezetlenség és a védőeszközök használatának elmulasztása miatt bekövetkezett balesetek aránya.

az ülésen visszatérő gondként említették, hogy az egyéni védőeszközök megfelelnek ugyan a munkavédelmi előírásoknak, viseletük azonban sok esetben olyan kényelmetlen, hogy a dolgozók az előírásokat megszegve, nem használják azokat. a munkavédelmi szabályok megtartását ilyen esetekben is meg kell követelni, ugyanakkor jogos a vállalatoknak az a kívánsága, hogy a kereskedelmi szakemberek a beszerzéseknél a kényelmi szempontokat is vegyék figyelembe. sok vállalat nem vár a kínálat javítására, hanem a szot munkavédelmi kutató intézetéhez fordul azzal a kéréssel, hogy számára praktikusabb egyéni védőeszközöket fejlesszenek ki. ezek gyártására azonban nem mindig találnak vállalkozót.

az elnökség az egyik legfontosabb teendőnek a munkakörülmények javítását jelölte meg. örvendetesnek tartja, hogy a vegyiparban évről-évre mind kevesebben dolgoznak egészségre ártalmas munkahelyen, a munkahelyi ártalmak csökkentése azonban továbbra is a legsürgetőbb feladat. /mti/

be/sl/gw hgy

15.03 110484 1833

as

--

sb0037 4 150 mtib1046

gépkocsivezetők nemzetközi kitüntetése

1984. április 11. - a hungarocamion balkán utcai székházában 62 magyar gépkocsivezetőnek adták át a nemzetközi közúti fuvarozási egylet /iru/ elismerő oklevelét.

az iru minden évben kitünteti a nemzetközi fuvarozásban kiemelkedő eredményeket elért gépkocsivezetőket. az elismerést szigorú feltételekhez kötik: legalább huszéves vezetői gyakorlat szükséges, ebből is tíz év és 750 ezer kilométer a nemzetközi forgalomban. csak az pályázhat, aki az elmúlt 15 évben nem okozott balesetet, s nem sértette meg sem a kül-, sem a belföldi vám- és közigazgatási előírásokat.

a verseny feltételeinek megfelelő gépkocsivezetők közül negyvenen a hungarocamionnál, huszan a volán-vállalatoknál, ketten pedig az ibusz-nál dolgoznak. /mti/

bi/pá/s jf hgy

15.04 110484 0809

-.-

sb0038 4 150 mtib1048

május 2-án nyit - sajtótájékoztató a skála-metró áruházról

1984. április 11. - május 2-én nyitja meg kapuit a nyugati-pályaudvarral szemben budapest legújabb áruháza, a skála-metró. az új létesítmény jellemzőiről, áruválasztékáról tartottak sajtótájékoztatót szerdán a skála-coop szövetkezeti vállalat vezetői.

amint elmondták, a sorrendben hatvándik skála-áruház öt szintjén, összesen 13 ezer négyzetméter területen árusítanak majd, s az induló árukészlet értéke eléri a 300 millió forintot. külön élelmiszer, ruházati és vegyesipar cikk osztályt alakítottak ki. az áruértékesítést és az utánpótlást elektronikus pénztárgép és információs rendszer segíti.

az önálló vállalatként működő skála-metró a hagyományos termékek mellett az újdonságok egész sorát kínálja majd, a számítások szerint napi 30 ezer vásárlónak. az élelmiszer osztályon igen gazdag lesz a kenyérválaszték, csupán lenmagos készítményekből 12 féle kap helyet a polcokon. előkészített pontyszeletek, és békacomb is kapható lesz.

as

italújdonságokat is árusítanak majd. a ruházati cikkek osztályán kínált termékeknek több mint felét csupán itt lehet megvásárolni; készíriás, egyedi termékeket adnak el. az iparművészeti vállalat közreműködésével a kalaptól a cipőig azonos stílusjegyet viselő öltözeteket is ajánlnak. a műszaki osztályon a választék színesítésére fokozatosan kihasználják a skála-coop kapcsolatait más országok szövetkezeti vállalataival, áruházaival. árusítják egyebek mellett a különféle típusú személyi számítógépeket, videomagnókat, telefon-üzenetközvetítőket és elektronikus vagyónvédelmi rendszereket is.

az új áruház a főváros idegenforgalmi vérkeringésébe igyekszik bekapcsolódni. vendéglátóegységeinek egy része az áruház esti hét órai zárása után is fogadja a vendégeket. a második emeleti étterem például magasabb színvonalu, éjjel nyitvatartó vacsorázó helyé alakul át. a skála-metróban külön színháztermet is kialakítottak, ahol szórakoztató műsorok megrendezésére is lehetőség lesz. /mti/

kg/s/jf/gw hgy
15.14 110484 2032

-.-

sb0039 1 130 mtib1049

ülést tartott a minisztertanács

1984. április 11. - a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács szerdai ülésén jelentést hallgatott meg a mezőgazdaság 1984. évi feladataira való felkészülésről. megállapította, hogy az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek szervezeten és jó minőségben elvégezték az időszerű munkákat, ugyanakkor komoly gond, hogy a lehullott téli csapadék nem pótolta az aszályos időszakban keletkezett vízhiányt, ennek következményei és hatása jelenleg is érezhetőek. a minisztertanács az öntözési kapacitás kihasználásának ösztönzésére központi támogatást határozott el. a kormány felhívta az illetékes minisztériumok, főhatóságok és szervezetek vezetőit, hogy fordítsanak külön figyelmet a mezőgazdaság és élelmiszeripar előtt álló feladatok maradéktalan teljesítésének elősegítésére. /mti/

-ár/s hgy

15.22 110484 0865

ru

-.-

sb0040 1 150 mtib1050

felkészült a mezőgazdaság

1984. április 11. - a mezőgazdasági termelők felkészültek az ideai feladatok teljesítésére. a kereskedelem gépkatrész és anyagkínálata a korábbiaknál jobb, és így a nagyüzemek és a kistermelők beszerezhetik - illetve folyamatosan juthatnak hozzá - a termeléshez szükséges javakhoz.

a tavalyi aszály kedvezőtlen hatásait a gazdaságok döntő többségében sikerült ellensúlyozni; zavartalan a takarmányozás, szépen fejlődik, gyarapodik az állatállomány. tovább nőtt a sertések száma és a baromfi törzsállomány is elegendő ahhoz, hogy kielégíthessék a piaci igényeket. a tehénállomány valamelyest mérséklődött - ezzel a tervek is számolnak -, ez azonban anélkül történt, hogy visszaesett volna a felkínált tej mennyisége. ellenkezőleg; a magasabb genetikai értékű állomány immár évek óta egyre növekvő mennyiségű tejet ad. a növénytermelők az 1982. évi kiemelkedően jó terméseredmény megismétlésére törekuszenek. esélyeiket egyelőre romlítja, hogy továbbra is erős csapadékhiány mutatkozik, 150-200 milliméter eső hiányzik a talajból. nagy szükség van az öntözés korai indítására, és a vegyszeres beavatkozásra. ebből a szempontból is fontos, hogy elegendő műtrágya van a raktárakban, illetve az üzemi tárolókban, s csak a nitrogén-műtrágyák egyes változataiból nem tudták kiszolgálni a megrendelőket. ugyanúgy a növényvédőszer-forgalmazás is zavartalan. a vegyszeres kezelések a terméshozamok fokozása szempontjából is döntő jelentőségűnek ígérkeznek a következő hetekben-hónapokban.

a gabonaprogram teljesítése a gazdaságok egyik kiemelt feladata. az elmúlt év őszén a tervezettnél 4 százalékkal nagyobb területre vetettek kalászos gabonát. tavasszal a kukorica termőterületének alakulását is megkülönböztetett figyelem kíséri majd, hiszen ez a két „vezérnövény”, végül is a lakossági ellátást és az exportot - közvetlenül és közvetve - alapjaiban meghatározza.

a kistermelők az elmúlt években gyakran kifogásolták a hiányos gépellátást. 1984-ben a hazai üzemek a korábbinál nagyobb számban adnak kisgépeket; ezek műszaki színvonala megfelelő, könnyen és gazdaságosan használhatóak fel. vetőmagellátásuk is kifogástalan, és a kereskedelem kisebb csomagolásban is biztosította számukra a legkeresettebb vegyi anyagokat. a nagyüzemek az idén 16 milliárd forint értékű gép-készletből választhatják ki a számukra legmegfelelőbb traktorokat, kombájnokat és munkagépeket. hatezer traktort kínál a kereskedelem, ezekből már tavasszal is kellő választék állt a gazdaságok rendelkezésére. az alkatrészellátást javítja, hogy az idén egymilliárd forint értékben a hazai üzemek gyártanak majd jobbára külföldi eredetű gépekhez, berendezésekhez eddig hiánycikknek számító alkatrészeket, cseredarabokat. /mti/ jf/kö/
15.22 110484 2757

sb0041 4 130 mtib1051

a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának ülése /1. rész/

1984. április 11. - szerdán a városházán ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága. a testület - egyebek között - tájékozódott a fővárosi népi ellenőrzési bizottság vizsgálata alapján a budapesti üzemegészségügyi ellátás helyzetéről és határozott az alkoholizmus elleni fővárosi bizottság létrehozásáról.

a fővárosi népi ellenőrzési bizottság az üzemi egészségügyi ellátás helyzetét hat kórház-rendelőintézetben, az ezek szervezetében működő üzemegészségügyi szakrendeléseken 36 vállalatnál, üzemben, illetve telephelyen vizsgálta. az ellenőrzések során - amelyekbe hét kerületi nevelési és oktatási központ is bekapcsolódott - egyebek között arra kerestek választ, hogy az üzemekben a gyógyító és megelőző ellátás keretében az egészségügyi szűrővizsgálatok, valamint a gondozás mennyire szervezett, az üzemegészségügyi szolgálatok hogyan segítik a balesetek, a foglalkozási betegségek, a munkahelyi ártalmak megelőzését és megszüntetését, valamint a rehabilitációs tennivalókat.

a fneb jelentése szerint - 1982-es adatok alapján - a főváros 510 vállalatánál 272 főfoglalkozású és 310 részmunkaidőben dolgozó üzemi orvos napi 2.464 órában látta el az üzemegészségügyi feladatokat. a tanácsai költségvetésből - a vállalati hozzájárulásokon kívül - 49 millió forintot fordítottak az üzemegészségügyi ellátás fenntartására, fejlesztésére.

a vizsgálat megállapította, hogy az irányítási rendszer átszervezése az egészségügy területi integrációjának megvalósítása együttesen megteremtette a feltételeket az üzemegészségügyi ellátás színvonalának javításához, a rendelkezésre álló eszközök ésszerű felhasználásához, a tervszerű gyógyító munkához. az ellenőrzés kedvezőnek ítélte, hogy az üzemi orvosok több vállalatnál rendszeresen végeznek a munkakörülményekkel, a foglalkozással összefüggésbe hozható megbetegedésekre vonatkozó vizsgálatokat. jelentős azoknak az üzemeknek a száma, ahol munkaalkalmassági vizsgálatok mellett szűrővizsgálatokat is szerveznek. javult az üzemi egészségügyi szolgálatok ellátottsága, felszereltsége, műszerezettsége. a fenntartáshoz, fejlesztéshez szükséges pénz túlnyomó részét az üzemeltető vállalatok adják. /folyt. köv./

fr/tr/er

15.23 110484 2250

RD

sb0042 4 130 mtib1053

a fővárosi tanács vb ülése /2. rész/

a kedvező megállapítások mellett hiányosságokról is beszámolt a fneb jelentése. értékelésük szerint nem csökkentek jelentősen az üzemi egészségügyi és a területi alapellátás közötti, indokolatlan párhuzamosságok. az üzemorvosoknak csak egy része rendelkezik táppénzbe vételi joggal és kizárólag a budapesti lakosok esetében. a vidéken lakókat csak javasolhatják betegállandományra, így azoknak emiatt kétszer kell átesniük ugyanazonokon a vizsgálatokon, és ez növeli az egészségügyi hálózat terheit.

a fneb szakembereinek véleménye szerint színvonalas üzemi egészségügyi ellátás ott működik, ahol megfelelő szakképzettségű és teljes munkaidőben foglalkoztatott, főállású orvos látja el a gyógyító, megelőző feladatokat. ahol részmunkaidőben dolgoznak az üzemi orvosok, ott a szolgálatok elsőrendű feladata, az egészségártalmak és megbetegedések hatékony megelőzése, háttérbe szorul.

a fneb a vizsgálat alapján javaslatokat fogalmazott meg, amelyeket eljuttatott a fővárosi tanács egészségügyi főosztályához. egyebek között szorgalmazták, hogy a főosztály alakítson ki - a részfoglalkozású üzemi orvosok óraszámainak összevonása révén - több főállású üzemi orvosi álláshelyet. javasolták azt is, hogy az üzemi orvosként dolgozók mind nagyobb számban szerezzenek szakorvosi képesítést, s az üzemi egészségügyi szolgálatok tevékenységén belül növeljék a megelőzés jellegű feladatok arányát. a javaslat felhívja a figyelmet arra is, hogy dolgozzák ki - az átfedések és párhuzamosságok megszüntetése érdekében - az üzemi és a területi egészségügyi ellátás közötti hatékony együttműködés rendszerét.

a végrehajtó bizottság megtárgyalta az alkoholizmus elleni fővárosi bizottság megalakítására tett javaslatot is. az előterjesztés szerint a főváros szerepe az ország alkoholizmus elleni tevékenységében meghatározó jelentőségű. ez indokoltá teszi egy olyan szervezet létrehozását, amely elősegíti a megnövekedett, sokirányú feladatok hatékony végrehajtását. a vb ennek megfelelően arról határozott, hogy megalakítja az alkoholizmus elleni fővárosi bizottságot, amely a végrehajtó bizottság tanácsadó, javaslattevő, véleményező, koordináló és ellenőrző szerve. /folyt. köv./

fr/tr/er

15.29 110484 2244

-.-

sb0043 4 130 mtib1054

a fővárosi tanács vb ülése /3. rész/

a bizottság egyik legfőbb célja, hogy összehangolja budapesten több tanácsi, szakigazgatási és társadalmi szerv alkoholizmus elleni tevékenységét. feladatai teljesítése érdekében rendszeresen tanulmányozza és vizsgálja majd az alkoholizmus kialakulásának okait, körülményeit és leküzdésének lehetőségeit, a családvédelmi, valamint a rehabilitációs tevékenységet. a bizottság elemzi majd az alkoholfogyasztásból eredő egészségi károsodás hatásait, az alkoholellesenes klubok működését. tevékenységükben albizottságok is részt vesznek: így a családvédelmi és rehabilitációs, a jogi-közgazdasági, a propaganda-közművelődési és az egészségügyi.

/mti/

fr/tr/er ag hgy

15.30 110484 0712

-.-

sb0044 4 150 mtib1055

nemzetközi ételmezési szakszervezeti tanácskozás budapesten

1984. április 10. - az ételmezési-, dohány-, vendéglátóipari és rokonszakmák szakszervezetei nemzetközi szövetsége adminisztratív bizottságának 36. ülése szerdán budapesten, az édosz székházában megkezdte munkáját. az ülésen 20 ország szakszervezeti küldöttei vesznek részt. a küldötteket dr. csehák judit, a szot titkára üdvözölte. elmondotta, hogy a nemzetközi szövetség két területen ér el jelentős sikereket; egyfelől a szervezett dolgozók ügyével foglalkoznak, másfelől a világetelmezés gondjainak megoldásából, a fejlődő országok ételmezésellátásának javításából is kiveszik részüket.

francisco castillo, a nemzetközi szövetség főtitkára tartott ezután beszámolót a szövetség munkájáról; ismertette az ideai munkatervet is.

a nemzetközi szakszervezeti tanácskozáson megvitatják a szakmákban foglalkoztatott nők és fiatalok élet- és munkakörülményeinek alakulását, s azt, hogy a szakszervezetek sajátos eszközeikkel mit tehetnek szociális ellátásuk javításáért. a vitában előterjesztett dokumentum leszögezi: a tőkés és a fejlődő országokban egyaránt a férfiakénál gyorsabb ütemben emelkedik a

Ru

munkanélküli asszonyok és lányok száma. ezekben az országokban a szakmai-műszaki fejlesztéssel olyan technológiákat vezetnek be, amelyek a kétkézi munkát helyettesítik, ám a munkahelyeken felszabaduló női munkaerő elhelyezését nem biztosítják. ez - amint a dokumentum megfogalmazza - joggal nyugtalanítja az ezekben az országokban tevékenykedő szakszervezeteket. /mti/

jf/er hgy
15.31 110484 1565

--

sb0045 1 160 mtib1042

kőrösi csoma emlékverseny /1.rész/

1984. április 11. - utolsó felvonásához érkezett szerdán a kőrösi csoma sándor születésének 200. évfordulója alkalmából rendezett országos emlékverseny, amelyen nyolcszáz általános iskola mintegy tizenháromezer diákja vett részt. a vetélkedő döntőjének a xvii. kerületi akácvirág utcai általános iskola adott otthont. a nagy magyar orientalista alakját felidéző verseny utolsó fordulóján a területi döntőkön legjobban szerepelt csapatok - kettő a fővárosból és tíz vidékről - adtak számot tudásukról. a döntő délelőtti felében a 12 iskolából érkezett tanulók először rövid, élőszóval és diaképekkel illusztrált műsorban mutatkoztak be, majd kőrösi csoma sándor életével, utjával kapcsolatos történelmi, földrajzi és képzőművészeti kérdésekre válaszoltak, illetve játékos szóbeli és írásbeli feladatokat oldottak meg. /folyt.köv./

na/bc/gw hgy

15.33 110484 0897

--

sb0046 4 160 mtib1056

ryszard kieltyka kiállítása

1984. április 11. - ryszard kieltyka lengyel festőművész munkáiból nyílt kiállítás a lengyel kultúra bemutatótermében.

a mai lengyel képzőművészet középgenerációjához tartozó művész torunban végezte tanulmányait, jelenleg szcezwonban él. otthoni bemutatón kívül a legutóbbi években számos külföldi kiállításon is részt vett: tárlatai voltak az nszk-ban, a szovjetunióban, bulgáriában, dániában és angliában is. budapesti bemutatóján 19 olajkép szerepel, valamennyi az elmúlt tíz év során született.

a kiállítás április végéig tekinthető meg. /mti/
di/gg/er ag hgy
15.33 110484 0620

--

sb0047 4 160 mtib1057

ezüstékszer-bemutató

1984. április 11. - tallián zsóka ötvösművész munkáiból nyílt kiállítás szerdán a csók istván galériában.

a bemutatón napi használatra szánt, ezüsből készült gyűrűket, fülbevalókat, nyakékeket, néhány érmét és kelyhet láthat a közönség. az ékszerek többsége kizárólag ezüst felhasználásával készült, néhány tárgyon azonban megjelenik a korall. a kiállított műtárgyak megvásárolhatók, a bemutató április 21-ig várja a látogatókat. /mti/

di/gg/er ag hgy
15.34 110484 0494

R0

--

sb0048 4 160 mtib1058 /felhasználható 17.00 órától!/
 fehérváry ferenc fotóművész kiállítása

1984. április 11. - fehérváry ferenc fotóművész munkáiból nyílt kiállítás szerdán a néprajzi muzeumban.

a „szántóföld, szülőföld,, című bemutató a magyar falu átalakulásának fényképekkel dokumentált története. fehérváry ferenc egykor endrőd környékén volt tanyai tanító. életének ebből a korszakából hozta magával a szülőföld szeretetét, a szántóföld, mint fotográfiai téma pedig három és fél évtizede foglalkoztatta a magyar távirati iroda ma már nyugdíjas főmunkatársát. hosszú éveken keresztül fáradhatatlan krónikása volt a földeken dolgozók életének, tanuja volt a termelőségmozgalmak megszületésének és a közösségek megerősödésének. szinte az ország minden települését, majdnem valamennyi közös gazdaságát bejárta, képriportjait napilapok és kiadványok is őrzik.

a kiállítás május közepéig tekinthető meg. /mti/
 di/gg/er ag hgy
 15.36 110484 0905

.-.

sb0049 4 150 mtib1059

alapanyaggyártók és -felhasználók eszmecsereje /1. rész/

1984. április 11. - együttműködésük eddigi eredményeit értékelték és megszabták a további közös teendőket szerdai ülésükön kilenc kötszövőipari vállalat és a pamutfonóipari vállalat vezetői. az utóbbi vállalat látja el alapanyaggal kilenc partnerét, ők használják fel termékeinek 35-40 százalékát. ezért közös érdekük, hogy rendszeresen hosszabb távon egyeztessék a várható igényeket és az alapanyaggyártási lehetőségeket. a feldolgozók a mostani megbeszélésen elismeréssel szóltak az alapanyaggyártók munkájáról, de kérték, hogy a piac igényeinek megfelelően, növeljék egyes fonalak termelését, bővítsék választékát. a pamutfonóipari vállalat képviselői megígérték, hogy szervezési és műszaki intézkedésekkel igyekeznek eleget tenni a feldolgozó vállalatok igényeinek.

az együttműködés kölcsönös előnyeit felismerve többször került már sor a fonalgyártók és a felhasználók közötti gyártmányfejlesztési ankéttra. a mostani is hasonló célt szolgált, vagyis mindkét fél a másikkal összhangban kívánja termékeit fejleszteni.

Pa

a pfv évi 24 ezer tonna fonalat termel. a tömeggyártás ellenére műszaki intézkedések sorával, gépi beruházással igyekeznek eleget tenni a felhasználók igényeinek. tavaly korszerűsítették például kártoló-gépsorukat, ennek kedvező hatását, a minőség javulását tapasztalhatták a vásárlók. szintén gépi beruházás eredményeként az idén már sokkal egyenletesebben tudják ellátni a felhasználókat flóór-cérnával, amelynek alkalmazásával a termékek esztétikusabbá váltak.

a kötőgyárak igénye továbbra is a laza sodratu, egyenletes, különböző komponensű /ez adja a különböző tulajdonságokat/ fonal iránt a legnagyobb. mint a tanácskozáson elhangzott, több, finomabb fésült fonalat várnak a gyártól, elsősorban pamut alapanyagból. ebből készíthetnek ugyanis olyan divatos termékeket, amelyeket az usa-ban, kanadában is kedvezően értékesíthetnek. /folyt. köv./

őz/pá/er
 15.39 110484 1968

.-.

sb0050 4 160 mtib1060

magyar-angol tudományos szimpoziium

1984. április 11. - a nemzetközi kulturális intézet - a mezőgazdasági és élelmiszeripari minisztérium és a kertészeti egyetem, valamint a brit kereskedelmi és ipari minisztérium közreműködésével - tudományos szimpoziiumot rendezett budapestén április 9-13. között. a magyar-brit kormányközi műszaki együttműködési megállapodás keretében sorra került tanácskozáson a két ország szakértői eszmecsereét folytattak a buza-, kukorica- és zöldségnevelés kérdéseiről. a brit résztvevők látogatást tettek a keszthelyi agrártudományi egyetemen és a martonvásári mezőgazdasági kutató intézetben. /mti/

mi/kö -ár hgy
 15.42 110484 0655

Pa

.-.

sb0051 4 150 mtib1061

alapanyaggyártók és -felhasználók eszmecsereje /2. rész/

a budapesti harisnyagyár vezetői a tanácskozáson elmondták: tavaly a legjobb partnerük volt a pfv, és ez az egyenletes szállításra, valamint a minőségre egyaránt vonatkozik. ám a divatirányzatnak és az igényeknek megfelelően egyre több pamut alapanyagú terméket kívánnak előállítani, s ehhez kérték a fonalgéártók segítségét.

a békéscsabai kötöttárugyár szakemberei kifogásolták, hogy a pamutfonóipari vállalat abbahagyja az egyszer már bevezetett és bevált termékek gyártását, mint amilyen a nyulszőrfonal volt. a belőle készült bnv-nagydíjas termék gyártása éppen a fonalhiány miatt hiusult meg.

a váci kötöttárugyár rugalmas alkalmazkodókészséget kért az alapanyaggyártótól, hogy időről időre új termékkel lépessen fel a piacon. a vállalat vezetői felvetették: akril-pamut fonalból gyártsanak többet, mert a jelenlegi mennyiség kétszeresét is szívesen megvásárolnák 80 százalékban tőkés exportra készülő termékeik alapanyagaként.

az eszmecsere mind az alapanyaggyártók, mind a felhasználók számára hasznosnak bizonyult, hiszen a kötőipari vállalatok igényei gyakran változnak, az alapanyaggyártónak viszont több ilyen vállalattal van közös exportérdekeltsége. a béköt-tel, a váci kötöttárugyárral, a győri kötöttkesztyűgyárral meglévő együttműködési szerződés keretében a pfv olyan fonalak gyártásában vált anyagilag is érdekeltté, amelyekből a kötőipar tőkés exportra divatcikkeket szállít. /mti/

őz/kö/pá/er sl hgy
15.43 110484 1510

--

sb0052 4 180 mtib1063

kutyaharapás - a köjál felhívása

1984. április 11. - április 8-án, vasárnap 13 óra körül a pilisvörösvár és piliscsaba közötti kopár csárda parkolójában egy 5 éves kisfiú kezét megharapta az étterem előtt kikötött barna színű tacska. a köjál kéri a kutya gazdáját, hogy jelentkezzen a gyermek védőoltásához szükséges információk miatt a fővárosi köjál járványügyi osztályán /telefon: 491-174/ vagy a köjál központjánál /490-590/. /mti/

sr/tr/kö ag hgy
16.13 110484 0466

--

sb0053 4 150 mtib1064

szakmai nap a construmán /2. rész/

a construma '84-en 35 csehszlovák építőipari vállalat mutatja be újításait. a szerdai szakmai napon többek között a trencsényi kísérleti intézet képviselői mutatták be az általuk gyártott új terméket, amely a kőzetek robbantásmentes szétbontására alkalmas. a pozsonyi beton- és vasbetonipari művek többszintes létesítmények építésére alkalmas univerzális vázszerkezetéről tájékoztatta a szakmai közönséget. elmondták, hogy az elmúlt években elsősorban gázbetonból készült falazóblokkokat szállítottak hazánkba, az idén ötmilliót adnak belőlük a magánlakás-építkezések építőanyag-ellátásának javítására. /mti/

pf/kö jf hgy
16.15 110484 0675

Ru

--

sb0054 4 150 mtib1065

energetikai konferencia debrecenben

1984. április 11. - energetikai konferenciát tartottak szerdán debrecenben; ezen hajdu-bihar megye vállalatának, üzemének és szervezetének kétszázötven energiaellátással és -gazdálkodással foglalkozó szakembere vett részt. a tanácskozáson kiemelték, hogy a megye összenergia-felhasználása tavaly csupán 1,6 százalékkal növekedett, ugyanakkor 6,7 százalékkal csökkent az olajfelhasználás. a közületek a korábbinál 84 százalékkal több szilárd energiahordozót használtak fel, több ipari üzemben és gazdaságban értek el jó eredményt a hulladék tüzelőanyagok és hő hasznosításával. javult a megyében a villamosenergia-gazdálkodás is.

az energiaracionalizálási program különösen a nagyüzemi gazdaságokat ösztönözte cselekvésre. a termelőszövetkezetekben több tízezer tonna kukoricát tároltak, megtakarítva a szárításhoz szükséges tüzelőanyagot. a debreceni béke, a hajdunánási micsurin és dózsa, a balmazújvárosi Lenin és vörös csillag, a nádudvari vörös csillag, valamint a nagyhegyesi vörös október termelőszövetkezetekben a szemestermény- és szálastakarmány-szárítókat olaj helyett földgázzal fűtik. az energiaracionalizálási pályázat révén állami segítséggel oldották meg a hajdunánási dózsa tsz pulykatelepének és a polgári november 7. termelőszövetkezet fóliasátrának termálviz-fűtését. egyre szélesebb körben alkalmazzák a gazdaságok a szántás nélküli, energiatakarékos talajelőkészítést; a nádudvari kite által kidolgozott technológia eredményeként a hajduságban tavaly ősszel ötvenezer hektáron forgatták meg a talajt az olcsóbb és gyorsabb energiatakarékos eljárással.

a hajdu-bihar megyei területi energiaipari bizottság tavaly kiadványban adta közre a mezőgazdaság időszerű energiagazdálkodási feladatait; az idén hasonló kiadványt készítenek az ipari üzemeknek.
/mti/
tár/éva/er az hgy
16.23 110484 1863

--

sb0055 4 150 mtib1066

hordozható meteorológiai állomás

1984. április 11. - hazai fejlesztésű hordozható automatikus meteorológiai állomás próbaüzemi tapasztalatairól tartottak szerdán tanácskozást a mtesz székházában. a gamma művek által kifejlesztett berendezés talajmenti meteorológiai tényezők - hőmérséklet, légnyomás, relatív légnedvesség, szélirány, szélsebesség - mérésére, valamint a mért adatok továbbítására alkalmas. nagy előnye, hogy könnyen, egyszerűen szállítható, telepíthető, ugyanakkor felépítése nagyobb széllekeknek is ellenáll, és széles hőmérsékleti tartományban alkalmazható.

a tanácskozáson elmondták, hogy az egyéves próbaüzem tapasztalatai kedvezőek. a hordozható állomást előnyösen lehet alkalmazni kis körzetekre vonatkozó pontos időjárési jelentésekhez, ennek különösen a mezőgazdaságban nagy a jelentősége. a műszer adottságai segítik a meteorológiai kutatásokat is, mivel kis méreténél fogva ideiglenes mérőállomások kialakítására is alkalmas.

a döntően hazai alkatrészekből készülő hordozható állomás első kisebb sorozatának gyártását - a fejlesztési és próbaüzemi szakasz lezárultával - a közeljövőben kezdik meg a gamma művekben. /mti/
fgy/er st ie
16.49 110484 1188

--

sb0056 4 160 mtib1067

radnóti-émlékkiállítás sopronban

1984. április 11. - radnóti miklós életpályáját bemutató fotódokumentum kiállítás nyílt szerdán a soproni liszt ferenc művelődési központban. a tárlattal ünnepelték a költészet napját, s egyben megemlékeztek a mártírhalált halt költő születésének 75. évfordulójáról. a kiállításon több mint 60 fénykép és reprodukció nyújt áttekintést radnóti miklós életéről és munkásságáról. a fotódokumentum tárlatot a későbbiekben elviszik a város üzemibe és a sopron környéki községekbe is. /mti/

mzs/sza/er st ie
16.50 110484 0550

Pa

--

sb0057 4 150 mtib1069

magyar-szlovák építésügyi tárgyalások

1984. április 11. - dusan miklánék szlovák építésügyi miniszter szerdán budapesti tárgyalásokat folytatott ábrahám kálmán építésügyi- és városfejlesztési miniszterrel. áttekintették a kétoldali építésügyi együttműködés időszaki tennivalóit, a kölcsönös áruszállítások, ezen belül főként a csehszlovák falazó- és tetőfedő anyagok magyarországi szállításának menetét. meghatározták a következő tervidőszakra előirányzott kétoldali építésügyi együttműködés fontosabb feladatait is.

a tárgyalásokat követően a miniszter megtekintette a nyitásra készülő marx téri skála-metró áruházat, az operaház felújítási munkálatait, s látogatást tett a construma '84 nemzetközi építőipari kiállításon. /mti/

sb/tr/er sl ie
17.00 110484 0766

--

sb0058 4 160 mtib1070

végső bucsu vankóné dudás julitól

1984. április 11. - a galgamácsai községi temetőben szerdán mély részvétellel kísérték utolsó útjára a hatvanöt éves korában elhunyt vankóné dudás julit, a népművészet mesterét, európai hírű naiv festőt.

a sirnál olsvai imre népzene-kutató bucsuztatta, elmondva, hogy szinte az egész ország ismerte vankóné dudás juli népviseletbe öltöztetett figuráit, világszerte kiállították képeit. művészete szorosan összeforrt a galgavidék hagyományainak ápolásával. szülőfalujában éneklő-játszó-táncoló csoportokat szervezett. kodály zoltán, akinek gyűjtőmunkáját évtizedekkel ezelőtt segítette, mindvégig figyelemmel kísérte a nagytehetségű galgamácsai parasztasszony tevékenységét. vankóné dudás juli munkássága már napjainkban közkinccsé vált, az általa összegyűjtött dalokat lemezfelvételek őrzik, s éppen a közelmúltban jelentette meg a pest megyei múzeumok igazgatósága másodízben, falum galgamácsa című könyvét.

R

a hozzátartozók és a barátok nevében moldován domokos dokumentumfilm-rendező vett búcsút a népművészet mesterétől, akiről korábban filmet is készített. ezután toth andrás tanácselnök méltatta vankóné dudás julinak a község közéletében vállalt szerepét. /mti/

vir/kö az ie
17.13 110484 1237

--

sb0059 1 130 mtib1071

kádár jános és losonczy pál távirata konsztantyin csernyenkonak

/1. rész/

1984. április 11.

konsztantyin usztyinovics csernyenko elvtársnak,
a szovjetunió kommunista pártja
központi bizottsága főtáncárának,
a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége
legfelsőbb tanácsa elnöksége elnökének

m o s z k v a

tisztelt csernyenko elvtárs!

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, népünk nevében és a magunk részéről szívből köszöntjük önt a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége legfelsőbb tanácsa elnöksége elnökévé történt megválasztása alkalmából.

az ön több évtizedes sokrétű munkássága szorosan összeforrott a szovjet nép kiemelkedő sikereivel, a társadalmi haladás és a béke ügyének szolgálatával. a legfelsőbb tanács elnöksége elnökévé történt megválasztása méltó kifejezése a szovjet kommunisták, a szovjet nép ön iránti bizalmának és tiszteletének. meggyőződésünk, hogy az ön tevékenysége e felelősségteljes beosztásban fontos hozzájárulás lesz ahhoz, hogy a szovjet nép kommunista pártja vezetésével további kiemelkedő eredményeket érjen el az szkp xxvi. kongresszusa határozatainak végrehajtásában, a fejlett szocialista társadalom tökéletesítése feladatainak megoldásában és lendületesen haladjon előre a lenini uton. /folyt. köv./ er ie

17.43 110484 1351

/10/

--

sb0060 1 130 mtib1072

kádár jános és losonczi pál távirata ... /2. rész/

a magyar kommunisták, dolgozó népünk a szovjet nép hű fiát, kiemelkedő párt- és állami vezetőjét, testvérpártunk következetes internacionalista harcosát tiszteli önben. megválasztása alkalmából jó egészséget, további kimagasló sikereket kívánunk önnek a szovjet nép javára, közös céljaink, az emberiség békéjének és biztonságának megszilárdítása, a szovjet és a magyar nép megbonthatatlan barátsága és gyümölcsöző együttműködése érdekében kifejtett sokoldalú tevékenységében.

budapest, 1984. április 11.

kádár jános
a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottságának
első titkára

losonczi pál
a magyar népköztársaság
elnöki tanácsának
elnöke

17.44 110484 1064

-.-

sb0061 4 180 mtib2001 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés

1984. április 11. - a meteorológiai intézet jelenti szerdán este:

ismétlődő eső

előrejelzés az ország területére csütörtök estig:

folytatódik a tulnyomóan borult idő, kevés napsütés inkább csak északkeleten valószínű. többfelé várható ismétlődő eső, zápor. a délkeleti, keleti szél csak kissé élénkül meg. a hőmérséklet délután 10, 15 fok között alakul. /mti/ er ie

17.53 110484 0481

-.-

sb0062 4 130 mtib2002

szűrös mátyás tolna megyében

1984. április 11. - szűrös mátyás, az mszmp központi bizottságának titkára szerdán tolna megyébe látogatott. a vendéget szekszárdon k. papp józsef, a tolna megyei pártbizottság első titkára és császár józsef, a megyei tanács elnöke fogadta és tájékoztatta a megye politikai, gazdasági, kulturális helyzetéről.

szűrös mátyás a megyeszékhelyen felkereste a babits mihály emlékházat, ahol vadas ferenc, a szekszárdi béri balogh ádám muzeum igazgatója fogadta. a központi bizottság titkára ezután megtekintette sióagárdon a tájházat, amelyet egy 200 éves parasztház felújításával hoztak létre a falu lakói. délután a bátaszéki buzakalász tsz-be látogatott, itt izsák gyula, a szövetkezet elnöke és trázer vilmos, a tsz pártvezetőségének titkára számolt be a 6000 hektáros gazdaság tavalyi eredményeiről és az idei tervekről. elmondták, hogy az elmúlt évet 53 millió forint nyereséggel zárták, kimagaslóan jó eredményeket értek el a gabona- és a szőlőtermesztésben, valamint a tejtermelésben. a termelőszövetkezet szőlészetében - amely a szekszárdi történelmi borvidékhez tartozik - 200 hektárnyi az új telepítésű szőlő; ennek fele már termőre fordult, s tavaly 18 tonnás termést adott hektáronként.

szűrös mátyás szekszárdon, a megyei pártbizottság székházában időszzerű nemzetközi kérdésekről tartott tájékoztatót a megyei párt-, tanácsi és társadalmi vezetőknek, aktivistáknak, propagandistáknak.

/mti/
gem/kjné/er az ie
17.56 110484 1473

-.-

sb0063 4 150 mtib2003

szeminárium a skandináv és a kgst-országok együttműködéséről

1984. április 11. - április 12-én és 13-án szemináriumot tartanak a skandináv és a kgst-országok kereskedelmi kapcsolatainak szélesítéséről budapesten és keszthelyen - jelentették be szerdai sajtótájékoztatójukon a magyar fővárosban a norfactors skandináv pénzügyi intézet képviselői. elmondták: dánia, finnország, norvégia és svédország négy legnagyobb pénzügyi intézete 1980-ban hozta létre a norfactorst, azzal a céllal, hogy pénzügyi szolgáltatásaikkal elősegítsék a skandináv országok importját a kgst-országokból. a 35 milliárd dollár tőkével rendelkező norfactors bankcsoport, amely pénzügyi szolgáltatásaival az elmúlt években

B

bekapcsolódott a magyar export elősegítésébe, most tovább kívánja bővíteni együttműködését a magyar vállalatokkal. ennek érdekében részletesen elemzik a kétnapos szemináriumon a kgst- és a skandináv országok eddigi együttműködését, és beszámolnak az új lehetőségekről is. a szemináriumon több mint ötvenen vesznek részt. a tanácskozássra szakemberek érkeztek a skandináv országokból, illetve bulgáriából, csehszlovákiából, lengyelországból, az ndk-ból és a szovjetunióból.

/mti/

pf/tr/er sl ie
18.00 110484 1202

--

sb0064 4 160 mtib2004

könyvpremier a kossuth klubban

1984. április 11. - könyvpremiert rendezett a könyvértékesítő vállalat és a tit budapesti szervezetének történelmi szakosztálya szerdán a kossuth klubban. bodor antal - gazda istván „magyarország honismereti irodalma /1527-1944/„ című munkáját gazda istván tudománytörténész mutatta be az érdeklődőknek.

a könyvészeti ritkaságnak és hézagpótló tudományos műnek számító négy évtizedes könyv - amelynek ma már csak kevés példánya lelhető fel - újabb kiadása most bodor antal javításaival és kiegészítéseivel látott napvilágot a könyvértékesítő vállalat utánnyomás-sorozatában, a tudománytárban. a 14 ezer címszó összegyűjtésével és a hatalmas anyag közkinccsé tételével a szerző olyan gigászi munkát végzett, amely kiállta a történelem próbáját. bibliográfiájában csak az 1940-ig megjelent publikációkat szerepelteti; a további négy évet hidalja át gazda istván munkája, amely a teljesség igénye nélkül, de maradandó értékekre figyelve tárja fel a korszak helytörténeti irodalmát. /mti/

na/er -ár ie
18.26 110484 1052

--

sb0065 4 130 mtib2005

onkológusok kongresszusa

1984. április 11. - szerdán a semmelweis orvostudományi egyetem elméleti épületében megkezdődött a magyar onkológusok társaságának xv. kongresszusa. a háromnapos tanácskozáson részt vesznek a csehszlovák, a jugoszláv, az ndk-beli és a szovjet onkológus társaságok képviselői is.

a szekcióüléseken megvitatják az emlőrák kutatásának és gyógyításának legújabb eredményeit. beszámolnak a többi közt az emlőrák korai diagnózisát elősegítő mammográfiás, termográfias, ultrahangos s más korszerű eszközökkel végzett vizsgálatok tapasztalatairól és a műtéti, sugaras, kemoterápiás és kombinált kezeléséről is. miként a tanácskozáson elhangzott: bebizonyosodott, hogy a női mell önvizsgálata révén a beteg segítségével korán felderíthetik, így eredményesen gyógyíthatják az emlőrákot.

a kongresszus másik témája: a kísérletes daganatkutatás. az ország több daganatkutatással foglalkozó laboratóriuma ismerteti új tudományos eredményeit. kerekasztal-megbeszélésen vitatják meg az onkológia egyetemi oktatásának helyzetét és fejlesztésének lehetőségeit, az orvosok onkológiai továbbképzésének módját. /mti/

me/kö -ár ie
18.27 110484 1165

--

sb0066 4 160 mtib2006

kőrösi csoma emlékverseny /2. rész/

a vetélkedő délután újabb fordulóval folytatódott. a versenynek ebben a részében egyebek közt irodalmi, néprajzi, népművészeti, nyelvészeti és zenei feladványokat fejtettek meg a tanulók. a mindvégig érdekfeszítő, izgalmas küzdelemben végül is a x. kerületi üllői uti általános iskola csapata bizonyult a legjobbnak. a második helyen a cinkotai georgina utcai általános iskola együttese végzett, s harmadik lett a miskolci 30-as számú ságvári endre általános iskola csapata.

az emlékverseny zsűrije - amelynek elnöke péter jános, az országgyűlés alelnöke volt - a késő délutáni órákban hirdette ki az eredményt. az első helyezettek - felkészítő tanárukkal együtt - indiai uton vehetnek részt, a dobogó második fokára állóknak szovjetunió-beli, a bronzérmeseknek pedig erdélyi utazás a jutalma.

/p

különböző vállalatok, intézmények ugyancsak számos különdíjat ajánlottak fel a döntőben szereplő csapatoknak.

a bicentenárium alkalmából az akácvirág utcai általános iskola felvette kőrösi csoma sándor nevét. az oktatási intézményben ez alkalommal felavatták kő pál szobrászművésznék a nagy magyar orientalistát megörökítő domborművét. /mti/

na/gg/kö -ár ie
18.47 110484 1215

--

sb0067 4 160 mtib2007

kőrösi csoma szobor balatonfüreden

1984. április 11. - balatonfüreden, a rabindranath tagoréről elnevezett tóparti sétányon szerdán ünnepélyesen felavatták kőrösi csoma sándor szobrát, kamotsai istván alkotását. az ünnepségen részt vett a prem khandu szungon művelődési miniszterhelyettes vezette indiai delegáció és aravinda ramachandra deo, az indiai köztársaság budapesti nagykövete.

a szobor avatásánál klement tamás, a kőrösi csoma sándor országos emlékbizottság tagja méltatta a tudós orientalista vállalkozását.

kőrösi csoma neve a magyar-indiai barátság szimbólumává vált; a két nép közötti baráti szálakról írt rabindranath tagore nobel-díjas hindu költő is, akit 1926-ban a balatonfüredi szívkórházban gyógykezelték. kőrösi csoma kőbe faragott alakja tagore szobra mellett áll most balatonfüreden. az ünnepi esemény alkalmából prem khandu szungon leleplezte a rabindranath tagore szobrának talapzatán elhelyezett márványtáblát. /mti/

szé/mé/kö az ie
18.55 110484 0987

--

sb0068 4 160 mtib2009

indiai kulturális delegáció

1984. április 11. - a művelődési minisztérium meghívására április 8-11. között indiai kulturális delegáció tartózkodott hazánkban prem khandu szungon művelődési miniszterhelyettes vezetésével. p.k. szungon felszólalt a kőrösi csoma sándor születésének 200. évfordulója alkalmából rendezett ünnepi megemlékezésen és jelen volt az évforduló más rendezvényein is. sárlos istván miniszterelnökhelyettes, az országos kőrösi csoma sándor emlékbizottság elnöke hivatalában fogadta p.k. szungont és a delegációt. az indiai küldöttség találkozott nagy jános külügyminisztériumi államtitkárral és megbeszélést folytatott rátkai ferenc művelődési miniszterhelyetessel a magyar-indiai kulturális kapcsolatok időszerű kérdéseiről. /mti/

gg/kö ag ie
19.13 110484 0779

--

sb0069 4 130 mtib2010

horn gyula látogatása az nszk-ban

1984. április 11. - a német szociáldemokrata párt / spd/ meghívására horn gyula, az mszmp kb külügyi osztályának vezetője április 9-11 között látogatást tett az nszk-ban.

megbeszélést folytatott hans jochen vogel-lel, az spd parlamenti frakció elnökével, horst ehmké és wolfgang roth alelnökökkel, karsten voigt külügyi szóvivővel, továbbá egon bahr és hans-jürgen wischnewski elnökségi tagokkal.

véleménycserére került sor továbbá wolfgang mischnickkel, a szabaddemokrata párt /fdp/ parlamenti frakció vezetőjével, dr. wolfgang schaublevel, a kereszténydemokrata-keresztényszociális /cdu-csu/ frakció ügyvezetőjével, volker rühe alelnökkel, valamint alois mertes külügyi államminiszterrel.

a találkozó során vélemény^{t cseréltek} a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről, különös tekintettel az európai enyhülés és biztonság megszilárdításának lehetőségeire.

az mszmp képviselője megbeszélést folytatott hermann gautierrel, a német kp /dkp/ elnökhelyettesével és karl-heinz schröderrel, a pártelnökség tagjával, a két pártot érintő kérdésekről. /mti/

gg/kö -ár ie
19.14 110484 1144

--

sb0070 4 150 mtib2011

robotron kiállítás miskolcon

1984. április 11. - az ndk-beli robotron gépipari kombinát számítástechnikai, műszeripari termékeiből és irodagépeiből nyílt kiállítás szerdán miskolcon, a városi sportcsarnokban, a magyar műszer- és irodagépértékesítő vállalat és a robotron cég közös rendezésében. a német demokratikus köztársaság egyik legnagyobb, mintegy hetvenezer dolgozót foglalkoztató kombinátja évente harmincöt-negyven millió rubel értékű korszerű elektronikus számítógépet, digitális műszereket-, író és könyvelőgépeket, valamint speciális mérőműszereket szállít magyarországra. a miskolci kiállításon a robotron néhány új termékét is bemutatja. a látogatók megtekinthetik új, gömbfejes elektromos írógépét, valamint a speciális képfeldolgozó és elemző berendezését is.

az egy héten át nyitvatartó bemutató során tizennégy szakmai előadásra is sor kerül; az érdeklődők megismerkedhetnek a kiállított termékek - köztük számítógéprendszerrel, személyi számítógépek - alkalmazásának lehetőségével.

a miskolci robotron kiállítást karl-heinz lugenheim, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövete nyitotta meg. hangsúlyozta, hogy a robotron kombinát miskolci bemutatójának egyik fontos célja segíteni a gazdasági, kereskedelmi kapcsolatok további erősítését az ndk és magyarországi között, előremozdítani a közös számítástechnikai kutatásokat, fejlesztéseket. /mti/

bas/az kö ie
19.20 110484 1417

--

sb0071 4 150 mtib2012

szakorvosi rendelő érden

1983 április 11. - szakorvosi rendelőintézetet avattak szerdán a főváros környéki érden. épületét a városi építőipari szövetkezet tervezte és emelte, a beruházás költsége mintegy 10 millió forintot tett ki. az új egészségügyi intézményében tíz szakorvosi rendelő van; az érden élőkön kívül a környékbeli települések lakóinak egészségügyi ellátásáról is gondoskodnak a város orvosai.

az épület emeletén kapott helyet a laboratórium, a belgyógyászat, valamint a hallásvizsgáló szoba és az orr-fül-gégészeti. a földszinten rendezték be a védőnői központot, amely mellett a gyermekrendelés működik. /mti/

vir/kö az ie
19.25 110484 0658

--

sb0072 4 130 mtib2019

hazánkba érkezett bettino craxi

1984. április 11. - Lázár Györgynek, a magyar népköztársaság minisztertanácsa elnökének meghívására szerdán este hivatalos látogatásra budapestre érkezett bettino craxi, az olasz köztársaság minisztertanácsának elnöke. utjára elkísérte felesége, anna maria craxi asszony. a kormányfő kíséretében van - több más olasz politikus társaságában - giulio andreotti külügyminiszter is.

a magyar és olasz zászlókkal díszített ferihegyi repülőtéren ünnepélyesen fogadták a magas rangú vendéget és kíséretét. tiszteletére a légikikötőben csapatzászlóval fősorakozott a magyar néphadsereg diszszázada.

a fogadtatásra megjelent Lázár György és felesége, a kormány több tagja, köztük várkonyi Péter külügyminiszter, valamint szita János, hazánk római és emilio paolo bassi, olaszország budapesti nagykövete, aki budapesten csatlakozott az olasz miniszterelnök kíséretéhez. ott volt politikai és gazdasági életünk több más vezető személyisége.

a különgépből kilépő bettino craxit elsőként Lázár György üdvözölte, köszöntve kíséretének tagjait is. uttorók virágcsokrot nyújtottak át a vendégeknek. a diszszázad parancsnoka jelentést tett az olasz kormányfőnek, majd fölcsendült a két ország himnusza. ezután a magyar és az olasz vezetők kölcsönösen üdvözölték egymást.

az ünnepélyes fogadtatás után a vendégek a magyar vezetők társaságában, gépkocsival szállásukra hajtottak.

a hivatalos magyar-olasz tárgyalások csütörtökön kezdődnek a parlamentben. /mti/

t/kj/-ár/gw ie
20.59 110484 1539

fk

--

sb0073 4 180 mtib2022

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1984. április 11.

sb0001 magyar-szovjet áruforgalom, kooperáció /1. rész/
 sbb002 magyar-szovjet áruforgalom, kooperáció /2. rész/
 sb0003 szikramentes bányaműszerek
 sb0004 tejtermék-csere
 sb0005 harmonikaajtók műanyagból
 sb0006 birkanyrás
 sb0007 gyulai nyár
 sb0008 soproni érmek az ndk-ban
 sb0009 új táncosok a cédrusban
 sb0010 zenés esték lágymányoson
 sb0011 előszezon nyitás budapesti tetőnapozókban
 sb0012 muzeumban a fenyő-könyvtár
 sb0013 új betonacél
 sb0014 új rendelőintézetek
 sb0015 balatonfüredi anna-bál
 sb0016 új szobrok székesfehérváron
 sb0017 tápszer - tejcukor nélkül
 sb0018 termotek-bemutató
 sb0019 víznyomáscsökkenés
 sb0020 vetik a kukoricát a hajduságban
 sb0021 az országgyűlés tavaszi ülészsaka elé /1. rész/
 sb0022 az országgyűlés tavaszi ülészsaka elé /2. rész/
 sb0023 az országgyűlés tavaszi ülészsaka elé /3. rész/
 sb0024 az országgyűlés tavaszi ülészsaka elé /4. rész/
 sb0025 budapesti tanácsk. a buchenwald-dora nemz. táborbiz. vb
 sb0026 időjárásjelentés
 sb0027 az egészséges, tiszta ivóvizért /1. rész/
 sb0028 az egészséges, tiszta ivóvizért /2. rész/
 sb0029 gépipari környezetvédelmi napok
 sb0030 munkaügyi dolgozók továbbképzése
 sb0031 szakmai nap a construmán /1. rész/
 sb0032 gagarin-émlékünnepség visontán
 sb0033 a fővinform jelenti
 sb0034 felelősségre vonás a képlóási ügyben
 sb0035 kommunista- és munkáspártok tudományos intézmények tanácsk.
 sb0036 a vegyipari szakszervezetek elnökségének ülése
 sb0037 gépkocsivezetők kitüntetése
 sb0038 május 2-án nyit a skála-metró
 sb0039 ülést tartott a minisztertanács
 sb0040 felkészült a mezőgazdaság
 /folyt. köv./ er
 21.22 110484 1653

sb0074 4 180 mtib2023

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának ülése /1. rész/
 sb0042 a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának ülése /2. rész/
 sb0043 a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának ülése /3. rész/
 sb0044 nemzetközi élelmezési szakszervezeti tanácsk. bp-en
 sb0045 ryszard kieltyka kiállítása
 sb0046 ezüstékszer-bemutató
 sb0047 fehérvary ferenc fotóművész kiállítása
 sb0048 alapanyaggyártók és -felhasználók eszmecseréje /1. rész/
 sb0049 magyar-angol tudományos szimposium
 sb0050 alapanyaggyártók és -felhasználók eszmecseréje /2. rész/
 sb0051 kutyaharapás - a köjál felhívása
 sb0052 szakmai nap a construmán /2. rész/
 sb0053 energetikai konferencia debrecenben
 sb0054 hordozható meteorológiai állomás
 sb0055 radnóti-émlékiállítás sopronban
 sb0056 magyar-szlovák építésügyi tárgyalások
 sb0057 végső bucsu vankóné dudás julitól
 sb0058 kádár jános és losonczy pál távirata k. csernyenkonak /1./
 sb0060 kádár jános és losonczy pál távirata k. csernyenkonak /2./
 sb0061 időjárásjelentés
 sb0062 szürös mátyás tolna megyében
 sb0063 szeminárium a skandináv és a kgst-országok együttműködéséről
 sb0064 könyvpremier a kossuth klubban
 sb0065 onkológusok kongresszusa
 sb0066 kőrösi csoma emlékverseny /2. rész/
 sb0067 kőrösi csoma szobor balatonfüreden
 sb0068 indiai kulturális delegáció
 sb0069 horn gyula látogatása az nszk-ban
 sb0070 robotron kiállítás miskolcon
 sb0071 szakorvosi rendelő érdem
 sb0072 a szerkesztőségek tájékoztatására
 sb0073 hazánkba érkezett bettino craxi
 sb0069 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0070 tartalomjegyzék /2. rész/
 készült az mti belföldi főszerkesztőségében
 főszerkesztő: kovács györgy
 szerkesztették: sebestyén tibor
 oltványi ottó
 halasi györgy
 izsák erika
 - v é g e -

mti er/gw
 21.23 110484 1908

fr

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/K

Belföldi hírek

budapest, 1984. április 11. p a r l a m e n t szerda

sp0001 1 130 mtib3002 /parlament/

markója imre parlamenti beszéde /1.rész/

1984. április 11. -

/a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk markója imre igazságügyminiszter beszédét, amely az országgyűlés tavaszi ülés-
szakán, április 12-én, csütörtökön hangzik el. a beszéd feloldásig
s z i g o r u a n e m b a r g ó s!

keretet és esetleges javításokat az elhangzás után adunk./

x x x

alig néhány hónap telt el azóta, hogy az országgyűlés a legutóbbi ülészakán törvényt hozott az alkotmány módosításáról. - mondotta bevezetőjében markója imre. ez a törvény egyebek között azt az új rendelkezést is az alkotmányba iktatta, hogy az országgyűlés a jogszabályok és a jogi iránymutatások alkotmányosságának ellenőrzése céljából létrehozza az alkotmányjogi tanácsot. ennek az alkotmányos rendelkezésnek a végrehajtásaként terjesztem elő - a minisztertanács megbízásából - az alkotmányjogi tanácsról szóló törvényjavaslatot, amely részletesen szabályozza e nagyjelentőségű alkotmányvédő, a törvényességet oltalmazó szerv feladatait, szervezetét és eljárását.

a törvényi szintű szabályozásra vonatkozó javaslatunk összhangban van az országgyűlés által is megerősített azzal a törekvésünkkel, hogy a legfontosabb állami, társadalmi és gazdasági viszonyokat törvények szabályozzák, és ezzel is erőteljesebbé válják

az országgyűlés törvényhozó tevékenysége. miután az alkotmányosság és a törvényesség következetes érvényrejuttatása a jogalkotásban ilyen típusú kérdés, úgy véltük, a törvényi szabályozás teljes mértékben indokolt.

az előttünk levő törvényjavaslat jelentőségét mindenekelőtt az a kimagasló szerep adja meg, amelyet alaptörvényük, a magyar népköztársaság alkotmánya, az egész állami és társadalmi életünkben betölt.

/folyt.köv./ zsu
12.16 110484 1831

-.-

sp0002 1 130 mtib3003 /parlament/

markója imre /2.rész/

valamikor ebben a teremben is gyakran hivatkoztak „a nemzet ezeréves alkotmányára”, ezzel a vélekedéssel - vagy ha úgy tetszik: állítással - szemben a tény az, hogy Magyarországnak ezer éven át nem volt írott alkotmánya, és néhány történelmi periódustól - különösen a magyar tanácsköztársaság időszakától eltekintve - a különböző törvények és jogszabályok a nép, a dolgozó tömegek érdekeivel ellentétes politikai és állami szándékokat fejeztek ki.

a történelmi fordulat az alkotmányosságot illetően is 1945-ben, hazánkban a fasizmus és a kizsákmányoló uralkodó osztályok igája alóli felszabadulás évében következett be. az idén lesz negyven éve, hogy a magyar nép képviselői debrecenben megalakították az ideiglenes nemzetgyűlést, és ezzel megnyitották az ut a szocialista államiság kifejlesztése előtt. ebben az évben lesz a 35. évfordulója annak is, hogy néhány év nehéz politikai küzdelmei és újjáépítő munkája nyomán az országgyűlés elfogadta az 1949. évi xx. törvénybe iktatott alkotmányunkat, amely a nép hatalmát szentesítette, és célul tűzte ki a kizsákmányozástól mentes társadalom: a szocializmus felépítését. ez az első és teljesen új típusú alkotmányunk - ellentétben a tőkés államok alaptörvényeivel - a mindennapok gyakorlatában is maradéktalanul érvényesült és érvényesül. így jelentős mértékben segíthette és segíti népünk nagy történelmi céljainak elérését, a szocializmus alapjainak megteremtését és a fejlett szocialista társadalom felépítésének megkezdését.

alkotmányunk a mostani megfogalmazásban már joggal állapíthatja meg, hogy a magyar népköztársaság szocialista állam, amelyben minden hatalom a dolgozó népé. ennek megfelelően alkotmányunk rendelkezései a magyar népköztársaság társadalmi rendjéről, termelési viszonyairól, az állami szervek felépítéséről és működéséről szocialista elveinket tükrözik.

/folyt.köv./
13.29 110484 1891

-.-

sp0003 1 130 mtib3004 /parlament/

markója imre /3.rész/

külön is kiemelném az alkotmánynak azt a fejezetét, amely az állampolgárok alapvető jogait szabályozza. ezek a széleskörűen megfogalmazott és a megvalósítás garanciáit is tartalmazó alkotmányos tételek - társadalmunk fejlődésével párhuzamosan - egyre gazdagabb tartalommal telítődnek meg. ezzel összefüggésben szólnék az emberi jogok - napjainkban oly nagy figyelemmel kísért - kérdéséről is. a magyar népköztársaság alkotmánya ebben is határozott elvi álláspontot fogad el, amikor kijelenti: „a magyar népköztársaság tiszteletben tartja az emberi jogokat”, szocialista társadalmunkban természetesen ez az alkotmányos rendelkezés sem maradt csupán elvi deklaráció. ezt a mindennapok gyakorlata éppúgy bizonyítja, mint az, hogy részeseivé és következetes végrehajtóivá váltunk minden olyan nemzetközi egyezménynek, amely az emberi jogok érvényesítésének garanciarendszerét szabályozza.

alkotmányunk az állampolgári jogokkal kapcsolatban hangsúlyozza, hogy ezeket a szocialista társadalom érdekeivel összhangban kell gyakorolni, s hogy e jogok gyakorlása elválaszthatatlan az állampolgári köteleességek teljesítésétől. mindkét követelmény érvényesítése alapvető feltétele annak, hogy szocialista vívmányainkat megőrizhessük, és szocialista értékeinket állandóan gyarapíthassuk. ezért az állampolgári és az emberi jogok érvényesülésének biztosítása mellett mindig is nagy gondot fordítottunk és fordítunk arra, hogy e jogok gyakorlásának milyen a tartalma, s hogy az alkotmányban és más törvényekben megfogalmazott állampolgári köteleességek miként teljesülnek.

az alkotmány elvei és konkrét rendelkezései nyomán - és annak végrehajtásaként - az elmúlt évtizedekben kiépült a szocialista magyar jogrendszer. különösen történelmünk utóbbi negyedszázadában léptünk e tekintetben jelentősen előre. ez mindenekelőtt a magyar szocialista munkáspárt politikájának volt köszönhető. pártunk az

elmúlt évtizedekben mindig kiemelt figyelmet szentelt az alkotmányosság és a törvényesség ügyének, amelynek állapota és fejlődése nagymértékben múlik azon is, hogy rendelkezünk-e az adott kor törekvéseit reálisan tükröző, azt magas színvonalon szolgáló jogrendszerrel.

/folyt.köv./ zsu
13.29 110484 2220

--

sp0004 1 130 mtib3005 /parlament/

markója imre /4. rész/

a szocialista jogrendszer kiépítése nem kis mértékben járult hozzá társadalmpolitikai és gazdaságpolitikai céljaink valóra váltásához, s ezen belül ahhoz is, hogy hazánkban az alkotmányos rend és a törvényesség megszilárduljon. ez utóbbi nemcsak itthon szerzett fokozott megbecsülést politikánkunk, egész társadalmi rendszerünknek, hanem a nemzetközi közvéleményben is.

jogrendszerünk fokozatos kiépítése és folyamatos korszerűsítése szükségképpen széles körű jogalkotási tevékenységgel járt együtt. éppen két éve annak, hogy az országgyűlés 1982. évi tavaszi ülészakán beszámoltam a jogalkotás helyzetéről és feladatairól, és ennek alapján az országgyűlés határozatot hozott a jogalkotás továbbfejlesztése érdekében.

ugy gondolom, ez felment attól, hogy ezuttal jogrendszerünk kérdéseivel részletesebben foglalkozzam. megragadom azonban az alkalmat, hogy rövid tájékoztatást adjak az említett országgyűlési határozat végrehajtása során eddig szerzett tapasztalatokról, annál is inkább, mert ezek bizonyos tekintetben az előttünk levő törvényjavaslattal, az alkotmányjogi tanács létrehozásával is összefüggenek.

jogrendszerünk továbbfejlesztése terén az elmúlt két év során is számottevő eredményeket értünk el. a társadalmi és a gazdasági fejlődés által megszabott követelmények alapján korszerűsített jogrendszerünk segítette az államélet, a szocialista demokrácia fejlesztését; biztosította a törvényes rendet, az alkotmányosság érvényrejtését. szilárd kereteket és ösztönzést adott a gazdasági élet terén felmerült új, megnövekedett feladatok megoldásához. előmozdította a lakosság széles körét érintő, különböző típusú igények kielégítését.

/folyt.köv./ zsu
13.30 110484 1760

--

sp0005 1 130 mtib3006 /parlament/

markója imre /5.rész/

bizonyosképpen utalnék az elmúlt két év olyan, jelentős törvényhozási aktusaira, mint amilyenek az alkotmány módosítása, a választási és a közigazgatási rendszer politikai és jogszabályi reformja, a jogtanácsosi és az ügyvédi tevékenységről szóló új törvényi szintű szabályozások, a központi gazdaságirányításra, az állami vállalatokra és a szövetkezetekre, valamint a természetvédelemre, a társadalombiztosításra vagy a lakásgazdálkodásra vonatkozó jogszabályi korszerűsítések voltak.

jogrendszerünk továbbfejlesztéséhez nélkülözhetetlen volt a jogszabályelőkészítés színvonalának növelése is. ennek érdekében javítottuk a jogalkotás tervszerűségét. az 1981-1985 közötti időszak jogalkotási feladatairól szóló kormányzati programot időarányosan teljesítjük. növekedett a jogszabályelőkészítés tudományos, elvi-elméleti megalapozottsága és szakszerűsége. gyakoribbá és tartalmasabbá vált a jogszabálytervezetek társadalmi vitája, következetesebben történt a viták eredményeinek hasznosítása - elég ezzel kapcsolatban csak az új választási törvény széles körű társadalmi vitájára utalnom.

erősödött a jogszabályelőkészítésben részt vevő állami szervek és társadalmi szervezetek együttműködése egymással és a jogszabályelőkészítés koordinálásáért felelős igazságügyi minisztériummal. az egész jogszabályelőkészítő munka szempontjából meghatározó jelentőségű volt, hogy fokozódott az országgyűlés bizottságainak és magának az országgyűlésnek a szerepe a törvényalkotásban és általában a jogrendszer továbbfejlesztésében.

a jogrendszer egységének és áttekinthetőségének biztosítása és a jogi szabályozás egyszerűsítése érdekében megkezdődött egyes jogterületek átfogó felülvizsgálata. ilyen típusu jogszabályrendelet hajtottunk végre a közigazgatás rendszerével és működésével, az anyakönyvi igazgatással, az ipar irányításával és az adókkal kapcsolatban. előbbre léptünk a tulszabályozás megelőzésében is. ennek eredményeként némileg csökkent a jogi eszközök felesleges, indokolatlan, öncélú alkalmazása, s tavalay már érezhetően mérséklődött a jogszabályok számának - a korábbi években tapasztalt - gyorsütemű növekedése. ezzel kapcsolatban kedvező hatást váltottak ki a minisztertanácsnak azok a rendelkezései is, amelyek a jogi iránymutatások dzsungelében próbáltak rendet teremteni. /folyt.köv./

zsu
13.31 110484 2358

--

sp0006 1 130 mtib3007 /parlament/

markója imre /6.rész/

a kormány jogalkotási tervében - a program 1985-ös lezárásáig - még sok fontos elképzelés szerepel. a gazdaságirányítási rendszer továbbfejlesztésével kapcsolatban több, a gazdaság szféráját érintő, magas szintű jogszabály módosítására kerül majd sor, illetve új jogszabályok megalkotását fogjuk kezdeményezni. napirenden szerepel az új munka törvénykönyv és az egységes földjogi kódex megalkotása is. még meglévő társadalmi problémáink megoldása érdekében - a jogi szabályozás szempontjából is - nagy körültekintéssel kívánunk foglalkozni olyan kérdésekkel, mint amilyenek a hatékonyabb bűnmegelőzés, a népesedéspolitikai, a család- és az ifjúságvédelem ügye, a munkakerülő és harácsoló életmód elleni eredményesebb fellépés lehetőségeinek felkutatása. minden valószínűség szerint még ebben a kodifikációs tervciklusban sor kerül a jogalkotás és a jogalkalmazás jogpolitikai elveinek, a jogforrásokat és a jogszabályelőkészítést szabályozó rendelkezéseknek a korszerűsítésére, valamint az új polgári eljárási törvény megalkotására, egyebek között az eljárások egyszerűbbé és gyorsabbá tétele érdekében is.

ezek a még hátralévő, jelentős jogalkotási feladatok még inkább aláhúzzák annak a jelentőségét, hogy az eddigieknél is következetesebben igyekezzünk valóra váltani azokat az iránymutatásokat, melyeket az országgyűlés és a minisztertanács a törvényelőkészítés és a törvényhozás magasabb színvonalra történő emelése céljából meghatározott.

az előzőekben vázolt eredmények sem fedhetik el ugyanis azt a tényt, hogy jogszabályelőkészítő és jogalkotói tevékenységünknek még igen sok fogyatéka van. a hibákat nem menti, legfeljebb részben magyarázza az a körülmény, hogy a jogszabályokat előkészítő és a jogalkotó szervekre - a gyorsan változó társadalmi-gazdasági viszonyok miatt - időnként nagy teher hárul. /folyt.köv./

ZSU

13.32 110484 1882

--

sp0007 1 130 mtib3008 /parlament/

markója imre /7.rész/

ezeokról a fogyatékokokról is szóltam két évvel ezelőtti országgyűlési beszámolómban. a felesleges ismételtetések elkerülése érdekében ezért most csupán azt szeretném leszögezni, hogy a nálunk érvényesülő irányítási rendszerben a jogszabályoknak és a jogi iránymutatásoknak nagy szerepe, széles körű társadalmi hatása van. így akár a legkisebb hiba is fékezhetőleg hathat társadalmi és gazdasági törekvéseink következetes megvalósítására, s kedvezőtlenül befolyásolhatja az állampolgárok szemléletét, cselekvését, és hangulatát.

külön is nagy figyelmet kell fordítanunk arra, hogy a jogalkotás alkotmányossága, törvényessége szilárd legyen. ezalatt elsősorban azt értjük, hogy összhangban legyenek a különböző szintű jogszabályok az alkotmánnyal, illetve az alacsonyabb szintű jogszabályok a magasabb szintű jogszabályokkal, a jogi iránymutatások pedig a jogszabályokkal. emellett az alkotmányosság és a törvényesség követelményének érvényesítése a jogalkotásban azt is jelenti, hogy a társadalom életét döntően befolyásoló kérdéseket, az állampolgárok alapvető jogait és kötelességeit törvényi szintű szabályozás rendezze.

tapasztalataink alapján nyugodt lelkiismerettel kijelenthetjük, hogy a magyar jogalkotást - és a jogalkalmazás irányítását is - általában az alkotmányosság és a törvényesség tiszteletben tartása jellemzi. eseti gondok azonban e tekintetben is nem egyszer észlelhetők. az egyre bonyolultabbá és differenciáltabbá váló életviszonyok mind szélesebb körű szabályozása ebből a szempontból is sok hibalehetőséget rejt magában. hasonló problémák merülnek fel azon jogi iránymutatásokkal kapcsolatban is, amelyek jelentősége az utóbbi években - egyebek között jónéhány, keretjellegű jogi szabályozás miatt is - megnövekedett.

sajnálattal kell megállapítani, hogy ezeket a hibákat nem mindig és nem kellő időben észleljük, és sokszor ezért marad el a szükséges vagy a gyors beavatkozás. azt is be kell vallanunk, hogy olykor a fogyatékokat észlelő felelős állami szervek sem léptek fel a szükséges eréllyel és határozottsággal a jogrendszer különböző elemei közötti összhang megteremtése, az alkotmányossági és törvényességi követelmények következetes érvényesülése érdekében.

/folyt.köv./ ZSU
13.32 110484 2267

--

sp0008 1 130 mtib3009 /parlament/

markója imre /8.rész/

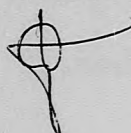
mindezek miatt vált szükségessé, hogy az alkotmányosság védelmének jogrendszerünkben már kiépített állami és jogi biztosítékait továbbfejlesszük. ez tette indokolttá, hogy az országgyűlés az alkotmányosság érvényre juttatásának elősegítése céljából egy új, önálló szervnek: az alkotmányjogi tanácsnak a létrehozását rendelje el - hangsúlyozta a miniszter, majd így folytatta:

- az alkotmányjogi tanácsra és feladatára vonatkozó legfontosabb alkotmányos rendelkezések éppúgy jól ismertek önök előtt, mint a most előterjesztett törvényjavaslatban foglalt új szabályok általános és részletes indokai is. ezért engedjék meg, hogy az alkotmányjogi tanács feladataival, szervezetével és eljárásával kapcsolatban csak néhány alapvető kérdést emeljek ki:

az alkotmány szerint az alkotmányjogi tanács a jogszabályok és a jogi iránymutatások alkotmányosságát ellenőrzi. ennek megfelelően a javaslat egyrészt - általánosságban - úgy határozza meg az alkotmányjogi tanács feladatát, hogy az közreműködik a társadalom alkotmányos rendjének védelmében, a jogszabályok és a jogi iránymutatások alkotmányosságának biztosításában; másrészt fel is sorolja a jogszabályokat és - külön is részletezve - azokat a jogi iránymutatásokat, amelyeket az alkotmányjogi tanács a feladatkörében ellenőriz.

ezzel kapcsolatban hangsúlyozni szeretném, hogy itt utólagos ellenőrzésről van szó. az alkotmányjogi tanács tehát nem kapcsolódik a jogszabályelőkészítő tevékenységbe. az alkotmányjogi tanács létrehozása a jogszabályelőkészítő és jogalkotó szerveknek, valamint a jogszabályelőkészítés és a jogalkotás koordinálását végző igazságügyi minisztériumnak az e téren kialakult hatáskörét és felelősségét nem érinti, azt nem változtatja meg.

/folyt.köv./ zsu
13.33 110484 1784

--

sp0009 1 130 mtib3010 /parlament/

markója imre /9.rész/

várható azonban, hogy az alkotmányjogi tanács létrejötte nem marad hatás nélkül a jogszabályelőkészítési tevékenységre sem. az alkotmányjogi tanács léte és működése már önmagában is abban az irányban fog hatni, hogy a jogszabályelőkészítő szervek az eddiginél is nagyobb figyelmet fordítsanak az alkotmányossági és a törvényességi követelmények betartására.

az eddig elmondottakból az is nyilvánvaló, hogy az alkotmányjogi tanács nem foglalkozik majd a bíróságok, továbbá az államigazgatási szervek és egyéb más szervek által elbírált egyedi ügyekkel, s az ilyen ügyekben hozott esetleges törvénysértő döntésekkel és határozatokkal sem. a jogalkalmazás során felmerülő ilyen jellegű problémák megoldására jogunkban jól kiépített jogorvoslati rendszer van, amelynek keretében minden érdekelt a megfelelő felettes szervhez, illetve fellebbezési fórumhoz fordulhat sérelmével.

az alkotmányjogi tanácsnak a javaslat szerint fontos feladata lesz a közreműködés az alkotmány egyes rendelkezéseinek értelmezésében. ennek szükségessége, ha nem is túl nagy gyakorisággal, de kétségtelenül felmerülhet, hiszen az alkotmányos elvek és tételek tartalma a társadalmi-gazdasági viszonyok fejlődése következtében változhat, mégpedig anélkül, hogy az adott alkotmányos rendelkezést módosítani kellene. ilyen esetekben ezt az új, megváltozott tartalmat - más jogszabályokhoz hasonlóan - értelmezéssel kell feltárni. a jogszabályok értelmezése tulajdonképpen állandó jellegű jogalkalmazói feladat is, más kérdés azonban az, hogy milyen szervek jogosultak a hiteles értelmezésre. miután alkotmányunk szerint hazánkban az országgyűlés gyakorolja a népszuverenitásból eredő összes jogot, így az alkotmány hiteles értelmezése is az ő feladatkörébe tartozik. a törvényjavaslat értelmében az alkotmányjogi tanács e tevékenységben jogosult közreműködni, s köteles azt elősegíteni.

/folyt.köv./ zsu
13.46 110484 1923

--

sp0010 1 130 mtib3011 /parlament/

markója imre /10.rész/

a tanáccsal kapcsolatos szervezeti kérdésekről szólva markója imre kiemelte:

- a törvényjavaslat előkészítése során - tanulmányozva a külföldi tapasztalatokat is - megállapítottuk, hogy az alkotmányosság védelmére a különböző államokban változatos, egymástól gyökeresen eltérő szervezeti megoldásokat választottak. Általánosságban azt lehet mondani, hogy a szocialista államokban rendszerint az országgyűlés, illetőleg valamelyik bizottsága vagy szerve látja el ezt a feladatot, a tőkés államokban pedig többnyire alkotmánybíróságok működnek. Létezik azonban alkotmánybíróság egyes szocialista államokban is, néhány tőkés országban pedig e célból az államhatalmi szervek keretében működő testületi szerveket hoztak létre.

mi úgy véltük, hogy nálunk a jogszabályok és a jogi iránymutatások alkotmányosságának, törvényességének védelmére kell helyezni a fő hangsúlyt. ezért szervezeti megoldásként a rendszerint egyedi jogszérmekkel is foglalkozó alkotmánybíráskodás bevezetése nem lett volna célszerű. így született meg a javaslat arra, hogy alkotmányjogi tanácsot hozzunk létre, amely az országgyűlés által választott sajátos szervként, annak alárendelve működne. a javaslat tehát továbbra is azon az elvi alapon marad, hogy az alkotmányosság védelmének legfőbb szerve maga az országgyűlés, a parlament azonban ezt a feladatkörét egy külön e célra létesített szerv segítségével gyakorolja. ez e területen is eredményesebbé, hatékonyabbá teheti legfelsőbb államhatalmi-népképviselői testületünk irányító és ellenőrző munkáját.

az előzőekben elmondottakkal vannak összefüggésben a javaslatnak azon rendelkezései is, amelyek szerint az alkotmányjogi tanács az országgyűlésnek számol be tevékenységéről, és a tanács, illetőleg tagjai választására és visszahívására is az országgyűlés jogosult. /folyt.köv./

zsu

13.54 110484 1864

-.-

sp0011 1 130 mtib3012 /parlament/

markója imre /11.rész/

az alkotmányjogi tanács összetétele szintén e szerv szoros kapcsolatát tükrözi az országgyűléssel. az alkotmányjogi tanács 11-17 tagból áll, akikre a hazafias népfrent országos tanácsa tesz javaslatot: elnökét, titkárát és tagjainak többségét az országgyűlés a képviselők sorából, a többi tagot más közéleti személyiségek közül választja meg. az alkotmányjogi tanácsban végzett munkájuk tekintetében azonban ez utóbbiak jogállása azonos az országgyűlési képviselőkével.

pedig

szervezeti szempontból fontos felhívni a figyelmet arra a javaslatra is, hogy az alkotmányjogi tanács ülésén állandó meghívottként vennének részt az igazságügyminiszter, a központi népi ellenőrzési bizottság elnöke, a legfelsőbb bíróság elnöke és a legfőbb ügyész. az általuk vezetett szervek ugyanis azok, amelyeknek a jogalkotásban, illetőleg a jogalkalmazás irányításában és ellenőrzésében kiemelkedő szerepük van. ezért az alkotmányellenesség feltárásában, a jogrendszerben jelentkező törvényességi problémák elemzésében és megoldásában ők segíthetik leginkább az alkotmányjogi tanács munkáját. a félreértések elkerülése érdekében szeretném rögzítenni, hogy ez számukra megtisztelő kötelezettséget és nem valamiféle előnyt jelent, hiszen a tanács, ha ennek szükségessége felmerül, velük szemben is maradéktalanul gyakorolni fogja jogait és kötelezéseit.

a miniszter végül az alkotmányjogi tanács eljárásáról szólt:

ennek az eljárásnak a jellege összhangban van az alkotmányjogi tanács feladataival és szervezetével. ebből következik, hogy az alkotmányjogi tanács a saját kezdeményezésére vagy az arra jogosultak indítványa alapján jár el, bár minden bizonnyal az indítvány alapján meginduló eljárás lesz a leggyakrabban előforduló, tipikus eset. ilyen indítványa - javaslatban részletesen felsorolt - felső szintű állami szervek, illetőleg vezetőik, a társadalmi szervezeteknek és az érdekképviselői szervezeteknek az országos vezető testületei, továbbá a fővárosi tanács és a megyei tanácsok tehetnek.

/folyt.köv./

13.55 110484 2060

-.-

sp0012 1 130 mtib3013 /parlament/

markója imre /12.rész/

minthogy az alkotmányjogi tanács az állampolgárok és más ügyfelek egyedi ügyeivel nem foglalkozik, az állampolgárok közvetlenül nem is fordulhatnak az alkotmányjogi tanácshoz. ha azonban valamely jogszabály vagy jogi iránymutatás alkotmányosságának felülvizsgálatát tartják szükségesnek - akár a saját ügyükben hozott döntéssel összefüggésben, akár ettől függetlenül -, akkor a közérdekű bejelentésekre és javaslatokra vonatkozó szabályok szerint tehetnek indítványt az arra illetékes szerveknek. amennyiben az állampolgárok az ilyen javaslataikkal mégis közvetlenül az alkotmányjogi tanácsot keresnek meg, akkor a tanács ezeket - feltéve, hogy nem nyilvánvalóan alaptalanok - az indítványozásra jogosult szervhez küldi meg.

az alkotmányjogi tanács döntési jogkörét - az alkotmányban foglalt rendelkezésből kiindulva - a javaslat részletesebben szabályozza. ez a döntési jogkör összhangban van azzal, hogy az alkotmányjogi tanács nem veszi át más szervek eddigi feladatát, tevékenysége tehát az alkotmányellenesség feltárására és megszüntetésének kezdeményezésére irányul. ezért a törvénytervezet úgy rendelkezik, hogy ha az alkotmányjogi tanács a jogszabály, illetőleg a jogi iránymutatás alkotmányellenességét állapítja meg, ennek megszüntetése végett először magához a jogszabályt, illetőleg a jogi iránymutatást kibocsátó szervhez fordul. ezzel egyidejűleg felfüggesztheti az alkotmányellenes rendelkezés végrehajtását, és az erről szóló határozatának megfelelő hivatalos lapban való közzététele iránt intézkedik. az országgyűlés és az elnöki tanács által alkotott jogszabálynak, valamint a legfelsőbb bíróság irányelvének és elvi döntésének a végrehajtását azonban nem lehet felfüggeszteni.

a felfüggesztésnek az a lényege, hogy a felfüggesztett rendelkezést újabb intézkedésig nem lehet alkalmazni. ha pedig később a felfüggesztett rendelkezést az arra jogosult szerv véglegesen hatályon kívül helyezi, az erről rendelkező újabb jogszabály mondja ki azt is, hogy az alkotmányellenesnek bizonyult rendelkezés alapján esetleg már megszületett döntéseknek mi lesz a sorsa. indokolt esetben tehát nem csupán az alkotmányellenesnek bizonyult szabályozást kell a jogrendszerből kiiktatni, hanem visszamenőleg rendelkezni kell azokról az ügyekről is, amelyeket a hibás jogszabály alapján bíráltak el.

/folyt.köv/

13.56 110484 2369

--

sp0013 1 130 mtib3014 /parlament/

markója imre /13.rész/

ha a jogszabályt, illetőleg jogi iránymutatást kibocsátó szerv nem vagy nem megfelelően intézkedik az alkotmányellenesség megszüntetésére, akkor az alkotmányjogi tanács a szükséges intézkedés megtételére jogosult szervhez fordul.

eltérő szabályok irányadók azonban az országgyűlés és az elnöki tanács által alkotott jogszabályok esetén. ezekkel kapcsolatban ugyanis az alkotmányjogi tanács az alkotmányellenességről szóló véleményét az elnöki tanács, illetőleg az országgyűlés elnökéhez küldi meg, akik megteszik a szükséges intézkedést: a kérdést az elnöki tanács, illetve az országgyűlés plénuma elé utalják. tehát ezekben az ügyekben az alkotmányellenesség kérdésében végső soron a testületek döntenek.

az alkotmányjogi tanácsról szóló törvényjavaslat legfontosabb rendelkezéseit és indokait összefoglalva markója imre befejezésül elmondta:

ezek a rendelkezések megfelelő kereteket adnak ahhoz, hogy a megválasztandó alkotmányjogi tanács jól elláthassa fontos hivatását, és az alkotmányosság mind a jogalkotásban, mind a jogalkalmazás irányításában maradéktalanul érvényre jusson./mti/

a/ag
13.57 110484 1152

--

sp0014 1 130 mtib3015 /parlament/

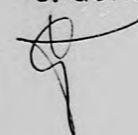
köpeczi béla parlamenti beszéde /1. rész/

1984. április 11. - /a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk köpeczi béla művelődési miniszter beszédét, amely az országgyűlésen, április 12-én hangzik el. a beszéd felolvasásáig szigorúan embargós!

keretet, esetleges javításokat az elhangzásakor adunk./

x x x

az új társadalom építésének történetében első alkalommal kerül sor arra, hogy az ország legfőbb népképviselői szerve a teljes oktatási rendszer helyzetét és fejlesztési feladatait megvitatja. ez egyszerre bizonyítja a tárgy jelentőségét és a társadalom érdeklődését - mondotta előljáróban a művelődési tárca vezetője.

a világ számos országában oktatási reformot vezetnek be vagy készítenek elő. ennek okát a tudományos-technikai haladásban és a gazdasági-társadalmi változásokban kell keresnünk, amelyek átalakítják az általános műveltség és a szakképzés tartalmát, új igényeket támasztanak az egész oktatási rendszer működésével, az iskola és a társadalom közötti kapcsolatok jellegével szemben. a fejlett országokban az oktatás a fiatal nemzedék hosszantartó létformájává vált s a társadalom az iskolára egyre több feladatot hárít, nemcsak az ismeretek, hanem az eszmék és értékek átadásában, a szokás- és normarendszer, az életvitel kialakításában.

a fejlesztés szükségessége jelentkezik a szocialista országok oktatásában is, annál is inkább, mert a társadalom átalakítása magát a kultúrát az új építésének integráns részeként fogja fel, és annak fő felkészítő és embernevelő intézményét, az iskolát a jövő fundamentumának tekinti. az állandó megújulás igényét jelzi, hogy nemrégiben adták közre a szovjetunióban azt a tervezetet, amely az iskolai munka átfogó fejlesztését, a műveltség korszerűsítését, az iskola és a munka világa közötti megváltozott kapcsolatokat, a nevelési célok hatásosabb érvényesítését szorgalmazza.

hazánkban 1945-ben, az általános iskola bevezetésével és 1948-ban, az iskolák államosításával történelmi változás ment végbe az oktatás szerkezetében és tartalmában. 1961-ben oktatási reformot dolgoztunk ki amelynek egyes célkitűzései nem bizonyultak megvalósíthatóknak, de amely jelentős változást hozott a szemlélet megújítása és a középfokú oktatás kiterjesztése szempontjából. 1972-ben az állami oktatás helyzetéről és feladatairól hoztunk határozatot, amely a tartalmi korszerűsítés irányának kijelölésében ma is érvényes. /folyt. köv./

gw
16.42

110484 2520

--

sp0015 1 130 mtib3016 /parlament/

köpeczi béla parlamenti beszéde /2. rész/

a szocialista magyarország oktatása tartalmában a tudományos világnézetet tette magáévá, korszerű természet- és társadalomtudományi, illetve művészeti ismereteket igyekezett terjeszteni, és arra törekedett, hogy a humanista eszmék és értékek alapján végezze nevelőmunkáját. ezt, a multhoz képest radikális tartalmi újítást nagyra kell becsülnünk, mégha érvényesítése hibákat és ellentmondásokat is hozott magával.

rendszerünk demokratikus jellegéből adódóan az oktatásban érvényesült a társadalmi igazságosság azzal, hogy a munkások, a parasztok s azok gyermekei előtt minden fokon nyitva vannak az oktatási intézmények kapui, noha a teljesebb esélyegyenlőségért még nagyon sokat kell tenni. ma magyarországon a felsőoktatásban a nappali tagozaton - szakmák szerint persze nem egyenlő megosztásban - a hallgatók csaknem 40 százaléka fizikai dolgozók gyermeke.

az oktatás forradalmi átalakulásának eredményeképpen emelkedett egész népünk kulturális színvonala. huszonöt évvel ezelőtt a 35 évesnél fiatalabbaknak csak 54,6 százaléka végezte el az általános iskola nyolc osztályát, ma 94,7 százaléka; 13,5 százaléka a középiskolát, ma 36,7 százaléka. negyedszázada 4,1 százaléka szerzett felsőfokú diplomát, ma 10,2 százaléka. ez nem egyszerűen mennyiségi eredmény, hanem minőségi is, hiszen az iskolai végzettség szintje alapvetően meghatározza a közösség minden irányu kulturális érdeklődését.

a társadalom átalakulásának és ezen belül az oktatás - és főleg a felsőoktatás - fejlődésének köszönhetjük, hogy kialakult egy új, mintegy félmillió diplomásból és más, az irányításban résztvevő értelmiségiből álló réteg, amelynek nagy része a fizikai dolgozókkal és alkalmazottakkal együtt - sikeresen oldja meg az ország előtt álló gazdasági-társadalmi, tudományos és kulturális feladatokat.

gazdaságunk fejlődésének intenzív szakaszába lépett, a külgazdasági kapcsolatok jelentősége megnőtt és a nemzetközi verseny új feladatok elé állít bennünket. a társadalom struktúrája, s ezzel együtt a társadalmi osztályok és rétegek helyzete megváltozott. a demokrácia továbbfejlesztése sürgető igényként jelentkezik; megszűntek régi közösségek, újak kezdenek kialakulni; módosultak az emberi kapcsolatok és az életvitel formái. a korszerűsítés feladatainak meghatározásánál mindezt tekintetbe kell vennünk, mint azt is, hogy az oktatás és a nevelés ma mennyire tudja szolgálni - vagy éppen befolyásolni - a nagy gazdasági-társadalmi szükségleteket és aspirációkat. /folyt. köv./

gw

16.43

110484 2547

--

sp0016 1 130 mtib3017 /parlament/

köpeczi béla ... /3. rész/

azt tapasztaljuk, hogy az iskolákból kilépő fiatalok jelentős részének anyanyelvi kultúrája, szóbeli és írásbeli kifejezőkészsége gyenge, kevesen ismernek alaposabban idegen nyelveket, sok tárgyban alacsony a tudásszint és nem kielégítő az önálló ismeretszerzés igénye és készsége. a szakképzés nem nyújt elég széles ismeretalapot ahhoz, hogy a munkába lépő fiatalok megfelelően tudjanak alkalmazkodni a változó feladatokhoz. a nevelés nem kielégítő hatékonyságát bizonyítja, hogy a fiatalok egy része nem tud eligazodni a kor bonyolult társadalmi-politikai viszonyaiban, személyiségük fejlesztésében nem érvényesül kellőképpen a tudatosság; világnézetük, magatartásuk, életmódjuk alakításában háttérbe szorulnak olyan humanista értékek, mint a munka, az önként vállalt feyelem, a felelősséggel párosuló szabadság, a közösség megbecsülése és az érte vállalt szolgálat.

helytelen volna mindezért egyedül az iskolát felelőssé tenni. ugyancsak felelős a család, a felnőtt közösség és felelősök azok a tömegkommunikációs és közművelődési intézmények, amelyek maguk is részt vesznek a fiatalok művelésében, közösségi életük alakításában, az emberi példák bemutatásában. csak a különböző társadalmi és kulturális tényezők együttes tevékenységének eredményeképpen számíthatunk arra, hogy a felnövekvő nemzedék meg tud felelni a jelen és a jövő várakozásainak műveltség, szakmai tudás, emberi-erkölcsi magatartás szempontjából. természetesen nem tagadhatjuk, hogy az iskolának a felkészítésben mindezek között kitüntetett szerepe van.

az iskolai munka gyengeségeit magyarázzák azok az elégtelen anyagi feltételek is, amelyek között az oktatás folyik. az állandósuló tanterem-hiány, a zsúfoltság, a felszerelés elmaradottsága gátolja a minőségi fejlesztést. akadályozzák a feladatok megfelelő teljesítését a kedvezőtlen személyi feltételek is. ma hazánkban 165 ezer pedagógus működik a közoktatásban, közülük több mint 10.000 képesítés nélküli. tegyük hozzá: pedagógusaink 80 százaléka nő, sokan családanyák, s külön gondot okoz megfelelő szintű és gyakori helyettesítésük. az alacsony jövedelem, az adminisztratív túlterhelés, a nem megfelelő társadalmi megbecsülés sokakat arra indított, hogy elhagyják a pályát.

az oktatás irányításában sok az esetlegesség és az ellentmondás. későn kezdtük megteremteni a demográfiai hullám fogadásának anyagi és személyi feltételeit. noha 1978-tól kezdve új, korszerűbb tanterveket és tankönyveket vezettünk be, ezek egy részénél nem érvényesült a megfelelő pedagógiai kontroll. /folyt. köv./ gw/kö
16.44 110484 2588

sp0017 1 130 mtib3018 /parlament/

köpeczi béla ... /4. rész/

jelentős vívmány volt ugyan az ötnapos tanítási hét bevezetése, de az új tantervek kidolgozásánál ezt a tényezőt nem vettük tekintetbe, és ezért egyes iskolatípusokban nagy a túlterhelés.

a bürokratikus kötöttségek miatt nem érvényesül a pedagógus, a nevelőtestületek önállósága és felelőssége, a vezetők kiválasztásánál háttérbe szorulnak a minőségi szempontok. az iskolák, a közművelődési intézmények és a társadalmi szervezetek között nem alakult ki megfelelő együttműködés és munkamegosztás.

itt kell megemlítenem, hogy a közoktatás e gondjainak feltárásában és ezzel a közoktatás fejlesztésének koncepcionális előkészítésében nagy segítséget kaptunk a központi népi ellenőrzési bizottság által végzett felmérésekből és ajánlásokból.

a felsőoktatásban az elhatározott tartalmi és szervezeti változások nehezen törnek utat, szembe találkoznak a konzervativizmussal, vagy olyan radikalizmussal, amely nem veszi tekintetbe a reális feltételeket. egyetemünk belső életében nem érvényesülnek kellően az értékszempontok, háttérbe szorulnak a nevelési követelmények, nem eléggé szorosak a kapcsolatok a külső világgal, a gyakorlattal. nem történt meg időben egyes egyetemek rekonstrukciója, nem épültek fel a szükséges diákszociális létesítmények, mostoha a könyv-, a gép- és a műszerellátás.

a közoktatás és a felsőoktatás további korszerűsítését tehát részben az új társadalmi feladatok s részben az iskolarendszeren belüli ellentmondások és gyengeségek teszik szükségessé. irányait a politikai fórumok 1981-ben és 1982-ben határozták meg és ezen utmutatások alapján indult meg a fejlesztési programok kidolgozása, amelyeket széles körű szakmai-társadalmi vitára bocsátottunk, és amelyeknek téziseit az országgyűlés megismerhette. nem szándékom ezek megisméltése, mindössze néhány, a közvélemény érdeklődésére is számot tartó kérdést szeretnék kiemelni. - mondotta köpeczi béla.

a tudományos-technikai haladás és a gazdasági-társadalmi fejlődés nálunk is megköveteli, hogy az oktatás tartalmát továbbfejlesszük, illetve módosítsuk. ennek értelmében arra törekszünk, hogy az általános műveltség szerepét az egész oktatási rendszeren belül egyetemlegesen növeljük; széles alapú, több foglalkozási ágban is használható szakmai ismereteket, úgynevezett szakmai alapképzést adjunk. célunk, hogy a nivelláló jellegű oktató-nevelőmunka helyett az egyéni adottságok és képességek differenciált fejlesztésére, a különböző jellegű tehetségek felkarolására törekedjünk; módosítsuk az oktató-nevelő intézmények egyoldaluan intellektuális irányultságát, s nagyobb jelentőséget tulajdonítsunk az egyéb készségek fejlesztésének. /folyt. köv./ gw
17.03 110484 2699

sp0018 1 130 mtib3019 /parlament/

köpeczi béla ... /5. rész/

feladatunknak tekintjük, hogy a specializációt jobban kössük a termelő-gazdálkodó szervezetek munkájához, és a gyorsan változó konkrét munkaköri követelményekhez; nagyobb teret adjunk a testnevelésnek; növeljük a közösségi-kulturális élet intézményen belüli lehetőségeit, s mindezzel megalapozzuk a szocialista nevelőiskolát, amely sokoldaluan járul hozzá a személyiség formálásához.

a közeljövő feladata, hogy ezeknek az elveknek megfelelően elvégezzük az 1978 óta bevezetett tantervek és tankönyvek korrekcióját, csökkentve a tanulók felesleges túlterhelését. ugyanakkor gondoskodnunk kell arról, hogy a következő években - a tudományos kutatás és az iskolai kísérletek segítségével - olyan ismeretanyagot munkáljunk ki, amely megfelel az ezredfordulókorszerű műveltségi, szakképzettségi és nevelési követelményeknek.

a fejlesztésben az elsőbbséget az általános iskolának kell biztosítanunk, nemcsak azért, mert ez adja a mindenki számára kötelező és elérhető alpműveltséget, hanem azért is, mert munkájának javítása nélkül a közép- és felsőfoku oktatás fejlesztése sem lehetséges. ezért van szükség arra, hogy az általános iskola tárgyi és személyi feltételeit teljesebb körű és minőségileg magasabb színvonalon teremtsük meg. az általános iskolában arra kell törekednünk, hogy az az életkori sajátosságoknak megfelelőbben tagozódjék. a felső osztályokban a törzsanyag mellett meg kell szerveznünk a fakultatív tárgyak tanítását, az egyéni képességek fejlesztése és a pályorientáció javítása érdekében.

a szakmai-társadalmi viták tapasztalatai alapján arra a következtetésre jutottunk, hogy a középfokon magát a szerkezetet belátható ideig nem szükséges alapvetően átalakítani, de egyes iskolatípusokon belül lényeges változtatásokat kell végrehajtani.

a gimnáziumot képessé kell tennünk mind a felsőoktatásra való jobb felkészítésre, mind pedig arra, hogy a tovább nem tanuló fiatalok számára megfelelő lehetőséget adjon a munkába való bekapcsolódásra.

a szakközépiskolát alkalmassá kell tenni a széles alapú szakmai képzésre, de a továbbtanulást ösztönző, felkészítő tevékenységekre is. ehhez alapvető érdekek fűződnek, hiszen a fizikai dolgozók gyermekeinek többsége a szakközépiskolában tanul. a társadalmi mobilitás érdekében is biztosítani kell, hogy ez az iskolatípus a továbbtanulást az eddiginél hatékonyabban segítse. ezt szolgálja a szakközépiskola első két osztályában a közismereti tárgyak oktatásának bővítése is. /folyt. köv./ gw
17.51 110484 2520

sp0019 1 130 mtib3020 /parlament/

köpeczi béla ... /6. rész/

ugy véljük, hogy a középfoku oktatásnak szerepet kell vállalnia a gazdaság technikusszükségletének kielégítésében is. ennek megfelelően a következő években a szakközépiskola keretei között megvalósul a nappali, az esti és a levelező technikusképzés.

a szakmunkásképző iskolát közelíteni szeretnénk a szakközépiskolához, az elméletigényes szakmákat az utóbbi keretei között kívánjuk elhelyezni.

külön kívánok szólni - mondotta köpeczi béla - az iskolai szakképzés és a gazdaság együttműködésének fejlesztéséről. ismeretes, hogy a hatvanas években a hároméves szakmunkásképző iskolákat a középfoku oktatás rendszerébe illesztettük, így is emelni kívántuk az oktatás színvonalát. e képzési forma keretei között azonban a szakmai gyakorlat oktatása szempontjából jelentős feladat hárul az üzemekre, amelyek a szakmunkástanulók mintegy 80 százalékának gyakorlati oktatását végzik. egyre sürgetőbben jelentkezik az az igény, hogy a nagyvállalatok jobban kapcsolódjanak be a gyakorlati képzés szervezésébe és irányításába. az elmúlt években a Ganz-márvag mozdony-, vagon- és gépgyárban, a magyar hajó- és darugyárban indultak ilyen kísérletek. ezek igazolják annak a törekvésnek a helyességét, hogy a szakmunkásképző iskola az első két évben a közismereti oktatást és a szakmai alapképzést végezze, a befejező szakaszban a gyakorlati képzés a vállalatok hatáskörébe kerüljön. javasoljuk, hogy a nagyvállalatok - ott, ahol erre a feltételek megvannak - maguk is létesítsenek szakmunkásképző iskolát.

szándékunk az is, hogy a szakközépiskola és a gimnázium gyakorlati képzése jobban kapcsolódjék a munkahelyekhez, a technikusképzés utolsó évében az oktatás a vállalatoknál folyjék.

a tapasztalat azt mutatja, hogy magában az állami oktatási rendszerben nem valósítható meg a konkrét munkakörökre való képzés. az iskola akkor járulhat hozzá valóban korszerű módon a gazdaság fejlesztéséhez, ha a fiatalokat képessé teszi arra, hogy megfelelő általános műveltség és széles körű szakmai képzettség birtokában az új feltételekhez alkalmazkodjanak szakmaváltás, átképzés vagy továbbképzés formájában. a gyakorlati képzést viszont eredményesebben lehet végezni az üzemekben. ez a munkamegosztás természetesen szorosabb együttműködést kíván az iskolák és a gazdasági egységek között, s ennek tartalmi-módszertani, anyagi és személyi feltételeit közösen kell kidolgoznunk és biztosítanunk.
/folyt. köv./ gw

17.52 110484 2450

sp0020 1 130 mtib3021 /parlament/

köpeczi béla ... /7. rész/

a fejlesztési program megvalósításának kulcskérdése, hogy lesz-e elegendő számú és megfelelően felkészült pedagógus. a pedagógus-kiválasztás és -ellátás szempontjából alapvető az élet- és munkakörülmények megjavítása, a javuló anyagi és erkölcsi elismerés. a pedagóguspályát ki kell emelnünk a legkevésbé javadalmazott értelmiségi foglalkozások kategóriájából. ez a legfontosabb feltétele annak, hogy megszüntethető legyen a képesítés nélküliek foglalkoztatása, s hogy az évtized végén a megnövekedett létszámú korosztályok iskoláztatásának gondjait meg tudjuk oldani.

a kormány figyelemmel kíséri a pedagógusok élet- és munkakörülményeinek alakulását és a társadalom teherbíró képességét mérlegelve napirendre tűzi a közoktatásban dolgozó pedagógusok anyagi helyzetének javítását. foglalkozik az erkölcsi megbecsülés jobb érvényesítésével, s nemcsak az egyéni, hanem a kollektív, nevelőtestületi elismerést is szorgalmazza. a kormány napirenden tartja a kistélepléseken dolgozó kezdő pedagógusok lakáshelyzetének, továbbá az idős pedagógusok otthonai bővítésének kérdését is.

az iskolák pedagógus-ellátásának javítása érdekében növeljük a pedagógusképző intézmények hallgatóinak létszámát. a felkészítés javításáért korszerűsíteni kívánjuk a pedagógusképzést, annak tartalmát és a gyakorlati tevékenységre való módszertani felkészítést. gondoskodni kívánunk arról is, hogy a pedagógusok rendszeres továbbképzésben részesülhessenek, s ezt megfelelő ösztönzőkkel támogassuk.

a demográfiai hullám továbbra is indokolja az általános iskolai tanteremépítés folytatását, ugyanakkor szükségessé teszi, hogy a középfokon is felkészüljünk a mostaninál mintegy 150 ezerrel több tanuló fogadására. a nagyobb létszámú korosztályok 1988-tól érik el a középfoku intézményeket. ez a középiskolai hálózat jelentős bővítését, mintegy 3500 tanterem építését követeli meg. az állam a mostani ötéves tervben is jelentős erőfeszítéseket tett a tanteremhiány enyhítésére, főként az általános iskolában. ehhez igen nagy támogatást nyújtottak az üzemek, termelőszövetkezetek és más intézmények is. a kormány továbbra is kiemelt programként kezeli az iskolai hálózat fejlesztését, s a jövőben is számít a társadalom sokoldalú segítségére.

célunk az iskolák önállóságának erősítése, belső tartalmi-pedagógiai munkájuk fejlesztése, az iskolai közösségek erősítése. meggyőződésünk, hogy a nevelőtestületeknek nagyobb szabadságot kell kapniuk a helyi sajátosságokat figyelembe vevő, kiegészítő tananyag kiválasztásában, a pedagógiai módszerek alkalmazásában, öntevékenységük kibontakoztatásában. /folyt. köv./gw

18.12 110484 2646

sp0021 1 130 mtib3022 /parlament/

köpeczi béla ... /8. rész/

titkos szavazással véleménynyilvánítási jogot biztosítunk számukra az igazgatók megbízatásakor. az iskola és a helyi társadalmi szervezetek kapcsolatainak fejlesztése érdekében iskolatanácsokat hozunk létre.

nélkülözhetetlen az oktatás központi és területi irányítása szakszerűségének megjavítása, a nevelőtestületek és a pedagógusok mostaninál jóval önállóbb tevékenységének szakmai támogatása és megbecsülése. ennek egyik eszközeként létre hozzuk a megyei pedagógiai intézeteket, amelyek alapvető feladata az iskolák szakmai-módszertani segítése, a szakfelügyelők munkájának összefogása, a helyi kísérletek irányítása, a pedagógus továbbképzés megszervezése a felsőoktatási intézmények segítségével. az intézetek tevékenységének irányítását a művelődési minisztérium és a megyei tanácsok együttesen végzik, közvetlen felügyeletüket a megyei tanácsok illetékes osztályai látják el.

a felsőoktatásban fő feladatunknak tartjuk az oktatás tartalmi strukturájának átalakítását és színvonalának emelését. célunk: olyan szakemberek képzése, akik mint értelmiségiek, el tudják látni irányítói, a kultúrát alkotó és közvetítő, közvéleményalakító funkcióikat. szükséges tehát a felsőoktatáson belül is több lehetőséget teremteni a társadalom- és természettudományi ismeretek oktatására, elsajátítására az általános és szakmai tárgyak keretében egyaránt. a hallgatóknak a közművelődési és közösségi tevékenységekben való aktív részvétele nemcsak a személyiséget formálja, de lehetővé teszi az értelmiség kulturaközvetítő közéleti szerepének gyakorlását is. nem szabad elhanyagolni a felsőoktatásban sem a testnevelést és a sportot s nem pusztán egészségügyi, hanem a közösségi nevelés szempontjából sem.

a felsőoktatásban is előtérbe kívánjuk állítani a szakmai alapozó képzést, amely szélesebb tájékozódást tesz lehetővé, több szakmában felhasználható tudást ad, s amelyre a szűkebb szakosodás is épülhet. az ismeretek felújítása és az újak elsajátítása, az át- és továbbképzés szempontjából meg kell szervezni az egyetemi tanulmányok után az ugynevezett posztgraduális tanulmányi rendszert.

sokoldalú felsőfoku képzést szorgalmazunk, amely nemcsak ismereteket ad, hanem világnézetet, magatartást és életmódot formál, embert alakít, mégpedig a leghaladóbb eszmerendszer alapján, a szocialista szellemiség jegyében.

a tudomány fejlődésének tendenciáit tekintetbe véve és a társadalmi szükségletekhez alkalmazkodva rugalmasabbá kívánjuk tenni a felsőoktatási intézményrendszert. /folyt. köv./ gw

18.46 110484 2552

sp0022 1 130 mtib3023 /parlament/

köpeczi béla ... /9. rész/

adott szakmákban lépcsőket és szinteket állapítunk meg, hogy ilyen módon lehetőség nyíljon két vagy három esztendő után befejezett tanulmányokkal is elhagyni az egyetemet és egy idő múlva, gyakorlati munka után, akár újrakezdeni a tanulmányokat. javasoljuk, hogy a hallgatók szabadabban választhassák meg tárgyaikat, és akik kívánják, különböző jellegű intézményekben párhuzamosan folytathassák tanulmányaikat, ugyanakkor biztosítani szeretnénk, hogy a hallgatóknak több idejük legyen az önképzésre. mindez megkívánja a felsőoktatási intézmények szorosabb együttműködését és jobb munkamegosztását.

a magas színvonalú felsőoktatás nem lehet meg magas színvonalú kutatás nélkül. az egyetemek a saját keretükön belüli kutatással hozzájárulhatnak a tudományos utánpótlás neveléséhez, sokat tehetnek az alap- és a szakmaközi-kutatások fejlesztéséért, de módjuk van arra is, hogy részt vegyenek a gyakorlat által kívánt kutatómunkában. ennek érdekében javítanunk kell a felsőoktatási kutatások anyagi bázisát, technikai és szervezeti feltételeit.

a felsőoktatáson belül fejlesztenünk kell a demokratikus testületi formákat és mechanizmusokat, s biztosítani kell, hogy az oktatók, a hallgatók széles körben, kompetens módon nyilváníthassák véleményüket, érvényesíthessék érdekeiket. növelni akarjuk az intézmények önállóságát és megszüntetni ennek bürokratikus akadályait.

a minőségi fejlesztés megkívánja, hogy az oktatók és az intézményi vezetők kiválasztásánál a „belső”, vélemények mellett kikérjük a „külső”, szakmai, tudományos körök állásfoglalását is. szorosabbá kívánjuk tenni a kapcsolatokat a felsőoktatás és a külső világ között oly módon, hogy a tudományos intézetek munkatársai és a gyakorlat szakemberei vegyenek részt az oktató munkában, képviseltesék magukat az intézmények testületi szerveiben is.

a felsőoktatás fejlesztésének egyik vitakérdése: vajon nem kellene-e növelni a hallgatók számát. az értelmiség arányát tekintve hazánk az országok sorrendjében a közepesen fejlettek között foglal helyet. a hallgatói létszám megállapításánál ezt tekintetbe kell venni, s vannak olyan szakágak, ahol a szükségletek megkívánhatják a felveendők számának növelését. általában azonban helyesnek tartjuk a felvételi létszámok meghatározását, mert ilyen módon el tudjuk kerülni az egyetemi-főiskolai tanulmányok során a tömeges eltanácsolást, vagy az értelmiségi munkanélküliséget, ami társadalmilag pazarlást, egyénileg sok tragédiát okoz. /folyt. köv./

gw

18.53

110484 2518

-.-

sp0023 1 130 mtib3024 /parlament/

köpeczi béla ... /10. rész/

a szakmai-társadalmi vitákban sokhelyütt kérdezték, vajon a felsőoktatási fejlesztési program megvalósításának megvannak-e az anyagi feltételei. a következő öt éves tervben folytatódnak a megkezdett egyetemi rekonstrukciók, új diákszociális létesítményeket építünk, javítunk az egyetemek, főiskolák műszer- és gépellátásán. ennél jelentősebb fejlesztésre csak az 1990 utáni időszakban kerülhet sor. a tartalmi korszerűsítést az adott keretek között is el kell kezdenünk, hogy megalapozhassuk a későbbi fejlődést. a szakági és intézményi fejlesztési koncepciók még csak most alakulnak ki, végrehajtásukra a következő esztendőktől fokozatosan kerül sor.

az utóbbi időkben sok szó esik a minőségi tényezők jelentőségéről a szocialista társadalom gazdasági, politikai, kulturális fejlődésében. e tényezők fő érvényesítője maga az ember, akinek felkészültsége, akarata, munkája a haladás igazi mozgatója. fejlesztési programunk alap gondolata, hogy „különb és tanultabb emberfajtát, neveljünk, aki biztosítani tudja társadalmunk megújulási és kezdeményező képességét, alkalmazkodását az állandóan változó növekvő követelményekhez.

eötvös józsef a népiskolai törvényjavaslatról szólva 1868-ban ezt mondta: „a népoktatás célszerű rendezése, amely a közműveltségnek feltétele, egyszersmind feltétele az állam jólétének és kifejlődésének is.„ a legnagyobb magyar oktatáspolitikus a polgári liberalizmus szellemében, de annak némileg ellentmondva fogalmazta meg ezt a követelményt, amelyet ma is magunkénak tekintünk. ma az állam - de tegyük hozzá: a társadalom és az egyes ember „jóléte és kifejlődése,„ még inkább függ az oktatástól, mint száz esztendővel ezelőtt. megnőtt a tudomány és a technika szerepe, egyre nagyobb jelentőségű a „bonyolult,„ és a szellemi munka, egyre szükségesebb a magasabb szintű általános műveltség, a széles körű szakmai tudás, a válságos világban eligazodni tudó világnézet és értékrendszer.

úgy vélem, hogy a közoktatás és a felsőoktatás fejlesztésének előterjesztett programja olyan reális, folyamatos, a kor kívánalmainak megfelelő változtatásokat tesz lehetővé, amelyek a következő másfél évtizedben szolgálni tudják a tartalmi, szervezeti, irányítási korszerűsítést és megfelelő gazdasági feltételek biztosítása esetén elő tudják készíteni a későbbi, még nagyobb arányú minőségi fejlődést. /folyt. köv./ gw

19.13

110484 2393

-.-

sp0024 1 130 mtib3025 /parlament/

köpeczi béla ... /11. rész/

kérem a tisztelt országgyűlést, vitassa meg a benyújtott téziseket, erősítse meg a fejlesztés fő irányait, segítse, hogy egész társadalmunk erkölcsi és anyagi támogatásával járuljon hozzá a programok megvalósításához, amelyek - hitünk szerint - az oktatás sajátos eszközeivel az egyén, a nemzet, a szocializmus javát fogják szolgálni. - zárta expozéját köpeczi béla. /mti/

gw
19.14 110484 0420

--

sp0025 1 130 mtib3026 /parlament/

borbándi jános parlamenti beszéde /1. rész/

1984. április 12. - a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk borbándi jános miniszterelnök-helyettes beszédét, amely az országgyűlés tavaszi ülészakán, április 12-én, csütörtökön hangzik el.

a beszéd feloldásig szigoruan e m b a r g ó s !

esetleges javításokat az elhangzás után adunk.

x x x

- az országgyűlés megkülönböztetett figyelmet fordít az államélet, a szocialista demokrácia fejlesztésére. elegendő, ha csak a legutóbbi három ülészakára utalok. a múlt év nyarán a minisztertanács - az 1980-1983-as időszakban végzett munkájáról beszámolva - több olyan megtett, vagy tervezett intézkedésről adott tájékoztatást, amelyek az állami intézményrendszer fejlesztését szolgálják. az őszi ülészakon a központi népi ellenőrzési bizottság elnöke ismertette a népi ellenőrzés tevékenységét, az ellenőrzések legfontosabb tapasztalatait; s végül decemberben az alkotmány módosításáról, valamint a választójogi rendszerről szóló két törvényjavaslat megvitatására és elfogadására került sor - kezdte expozéját borbándi jános.

- ez a folyamat két újabb törvényjavaslat beterjesztésével a mostani ülészakon is folytatódik. az egyik az előző napirend során elfogadott törvény az alkotmányjogi tanács feladatairól,

szervezetéről és működéséről, a másik pedig a népi ellenőrzésről szóló törvény módosítására vonatkozó javaslat, amelyet a minisztertanács megbízásából most az országgyűlés elé terjeszttek.

- szocialista társadalmi rendszerünkben az állami és a társadalmi ellenőrzés a munkásosztály és az egész dolgozó nép érdekeit szolgálja, céljaink valóra váltását segíti. fontos szerepe van az ellenőrzésben a dolgozók személyes részvételének, a szocialista demokrácia különféle intézményeinek: a közéleti, az üzemi és a lakóhelyi demokrácia számos fórumának.

az állami munkában az irányítás és az igazgatás valamennyi területének nélkülözhetetlen eszköze, a vezetői tevékenység elválaszthatatlan, szerves része az ellenőrzés. fő célja és rendeltetése a hatályos rendelkezések, illetve a döntések végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérése, a végrehajtás során felmerült problémák észlelése, a hibák okainak feltárása, elsősorban annak érdekében, hogy a vezetés a szükséges következtetéseket levonhassa és megfelelő intézkedéseket tehessen. /folyt. köv./ kö
19.38 110484 2429

--

sp0026 1 130 mtib3027 /parlament/

borbándi jános ... /2. rész/

hazánkban az állami szervezet és az állami irányító tevékenység fejlődésével párhuzamosan - annak részeként - kiépült és megszilárdult az állami ellenőrzés szocialista rendszere, amelynek több formája és intézménye működik. ezek központi irányítása, munkájuk koordinálása, a közöttük lévő munkamegosztás kialakítása és együttműködésük biztosítása fontos kormányzati feladat.

az állami ellenőrzésnek - a korábbi társadalmakhoz képest alapvetően megváltozott - eszmei-politikai tartalmát, a társadalomnak az ellenőrzéshez való új viszonyát legszemléletesebben az ellenőrzés sajátos formája, a népi ellenőrzés léte és működése tükrözi. ez a szervezeti-működési forma egyesíti az ellenőrzés állami és társadalmi jellegét.

a népi ellenőrzés közvetlenül az ellenforradalom leverése után, olyan történelmi körülmények között született, amikor a politikai és gazdasági konszolidáció, az állami és az állampolgári fegyelem helyreállításának feladatai kerültek előtérbe. e feladatok végrehajtásának elősegítése érdekében hoztuk létre a népi ellenőrzést, amelynek a szocializmus ügye mellett elkötelezett, azért felelősséget érző és cselekvésre is kész tagjai vállalták,

hogy segítséget nyújtanak az állam törvényeinek megtartásához, a társadalmi tulajdon védelméhez, a visszaélések leleplezéséhez.

a kezdeti nehézségek után a népi ellenőrzés jól beilleszkedett abba a munkába, amelynek célja politikai, társadalmi és gazdasági törekvéseink valóra váltása, a kormányzati döntések következetes végrehajtásának biztosítása volt. eredményesen munkálkodott az állami, állampolgári fegyelem megszilárdításáért, a társadalmi tulajdon védelméért, fellépett a bürokratikus jelenségek, a különféle visszaélések ellen. ebben a folyamatban fokozatosan fejlődtek ki a népi ellenőrzés társadalmi vonásai is.

a párt és a kormány mindig megkülönböztetett figyelmet fordított az ellenőrzési rendszer különböző formáinak erősítésére. jól példázza ezt, hogy a második - ma is hatályos - népi ellenőrzési törvény megalkotására a gazdaságirányítási reform megindulásával egyidőben, 1968-ban került sor.

a központi népi ellenőrzési bizottság elnökének a múlt évben előterjesztett országgyűlési beszámolójából is érzékelhető volt, hogy a népi ellenőrzés szervei eredményesen végezték megnövekedett és sok tekintetben újszerű feladataikat. az országgyűlés megállapította, hogy a népi ellenőrzés munkája kezdeményezőbb, átfogóbb és eredményesebb lett. a korábbinál rendszeresebben végzett a lakosság életkörülményeivel összefüggő vizsgálatokat, s járt el a közérdekű bejelentések és panaszok ügyében. /folyt. köv./ kö
19.52 110484 2651

--

sp0027 1 130 mtib3028 /parlament/

borbándi jános ... /3. rész/

a gazdasági-társadalmi haladás szempontjából fontos témák vizsgálatával a népi ellenőrzés segítette a politikai és az állami vezetés munkáját, megállapításai nem egy esetben országos jelentőségű döntések alapjául szolgáltak, illetve hozzájárultak ezek sokoldalú előkészítéséhez.

a népi ellenőrzés vizsgálatai ugyanakkor feltárták a jogszabályok, az állami intézkedések végrehajtásának tapasztalatait, kimutatva a végrehajtást nehezítő okokat, valamint azokat a fogyatékoságokat, amelyek a döntések eredményes megvalósítását késleltették és a közvéleményben is jogos elégedetlenséget váltottak ki.

fejlődött a népi ellenőrzés munkastilusa, javult az ellenőrzések tervszerűsége és hatékonysága. jellemzővé vált a vizsgálati tapasztalatok átfogó elemzése, a javaslatok kidolgozása, rendszeresebbek és eredményesebbek az utóellenőrzések. javult az együttműködés az ellenőrzést végző más állami és társadalmi szervekkel, gyakoribb a tapasztalatok kicserélése és széles körű ismertetése.

azok a nemzetközi és belső körülmények, amelyek között szocialista építőmunkánkat végezzük, az eddigieknél is nagyobb követelményeket állítanak eléink az irányító munkában éppúgy, mint a gazdálkodásban, illetve az élet minden más területén. szocialista rendszerünk fejlődését segíti, hogy hazánkban az erősödő szocialista népi-nemzeti egység a közös szándékra, az együttes tevékenységre és a kölcsönös bizalomra épül. céljaink elérése érdekében továbbra is elsőrendű feladatunk nagy politikai és erkölcsi tőkénk, a szocialista demokrácia továbbfejlődésének segítése.

a társadalmi-gazdasági fejlődés nehezebbé vált feltételei mellett az állampolgárok döntő többsége érti és tudja, hogy csak több és jobb munkával, nagyobb erőfeszítéssel lehet vívmányainkat és elért eredményeinket megőrizni. az is érthető, hogy közvéleményünk - elsősorban a nehezebbé vált gazdasági körülmények között - félti szocialista értékeinket, s érzékenyen reagál, ha a törvények, a jogszabályok megsértését, az állami és állampolgári fegyelem lazaságait tapasztalja. kifogásolja, hogy az előforduló visszaélésekkel szemben gyakran elnéző a magatartás, legyen szó munka nélkül szerzett jövedelemről, korrupcióról, csuszópénzről vagy más, a közérdeket sértő cselekményről. /folyt. köv./ kö
20.03 110484 2314

--

sp0028 1 130 mtib3029 /parlament/

borbándi jános ... /4. rész/

az állami ellenőrzés - s ezen belül a népi ellenőrzés - tapasztalatai is azt mutatják, hogy az ilyen káros jelenségek megszorodtak, megjelenési formáik változatosak, és a társadalmi-gazdasági élet csaknem minden területén fellelhetők. az egyes állampolgárok életében éppúgy jelen vannak, mint némely vállalat, szervezet, intézmény tevékenységében, a közigazgatási munka - még meglévő - bürokratizmusában, a közlekedési morál romlásában, vagy éppen a munkavédelmi szabályok megsértésében.

vannak, akik úgy vélik: a piaci hatások erősödése, az új gazdálkodási formák megjelenése idézi elő az ilyen szemléletet és magatartásformákat. valójában a gazdálkodás és az ellenőrzés gyengeségei, az időnként jelentkező kielégítetlen kereslet, a szolgáltatások és az áruellátás fogyatékosai teszik lehetővé az olyan - joggal elítélendő - jelenségeket, mint a megvesztegetés, a spekuláció, a társadalmi tulajdon megkárosítása, s általában azok a visszaélések, amelyek munka nélküli, tehát jogosulatlan többletjövedelmekhez, vagy más, nemcsak anyagi előnyökhöz vezetnek.

ezek a szocialista közerkölcstől és felfogástól merőben idegen jelenségek gyakran hozhatók összefüggésbe az ellenőrzés fogyatékoságaival, a vezetés gyengeségeivel is. a gazdálkodó szervezetek és intézmények egy részénél - nem ritkán egyes vezetők elnéző magatartása miatt is - hiányzik a közvagyon megkárosításával, a jogtalan előnyök révén szerzett jövedelmekkel szembeni nyílt és következetes fellépés. ugyanakkor sokan vannak olyanok is, akik a jogtalan előnyök megszerzését, a közösségi vagyon megkárosítását bocsánatos bűnnek tartják. ez arra utal, hogy a rend és a fegyelem megtartásának szükségessége nem érvényesül még eléggé a társadalom valamennyi tagjánál.

a jogosulatlan anyagi előnyök tehát többnyire nem a szabályozás hiányából, hanem éppen a szabályok megsértéséből és a felelősségrevonás gyengeségeiből származnak. ebben a helyzetben vannak, akik a jogtalan előnyöket szinte már természetesnek tekintik, hiszen - gyakran - maguk is érintettek e káros jelenségekben. tehetik ezt azért is, mert saját környezetükben sem megfelelő az ilyen cselekményeket elítélő szemlélet.

az elmondottakból is következik, hogy ezeken a káros jelenségeken elsősorban a gazdálkodás és az ellátás javításával lehet urrá lenni, de nem becsülhető le az a szerep sem, amelyet a jogi szankciók, a jól működő hatósági felügyelet, valamint a széles társadalmi alapokra helyezett ellenőrzés betölthetnek.

/folyt. köv./ kö
20.19 110484 2538

--

sp0029 1 130 mtib3030 /parlament/

borbándi jános ... /5. rész/

ezzel együtt a társadalom életének valamennyi területén, a vezetés minden szintjén és az állampolgárok körében is következetes munkára van szükség a rend és a fegyelem erősítése érdekében; azért, hogy általánossá váljon az a szemlélet, amelynek legfőbb jellemzője a „miénk” tudat, az állampolgári felelősségérzet, a szocialista értékek megbecsülése és megvédése.

ebben a munkában a népi ellenőrzésnek is - éppen népi, azaz társadalmi jellegénél fogva - még többet kell tennie annak érdekében, hogy elősegítse a jogszabályokba ütköző cselekmények visszaszorítását. ezért szükséges, hogy még következetesebben éljen a törvényben és a jogszabályokban biztosított jogositványokkal.

a minisztertanács eddig is számos intézkedést tett az ellenőrzés javításáért, a jelzett rendellenességek visszaszorításáért, illetve megszüntetéséért. ezt a jövőben is folytatja, ügyelve arra is, hogy a szigorubb fellépés ne korlátozza a társadalom számára hasznos vállalkozói magatartást és a tényleges teljesítményekkel arányban álló jövedelmeket.

a gazdaságban és a társadalomban végbemenő folyamatok ellenőrzésében továbbra is számítunk a népi ellenőrök sokezres taborának közreműködésére. ez jelenti ugyanis az állami ellenőrzésnek azt a széles bázisát, amire az ellenőrzésben részt vevő egyéb szervezetek is építhetnek.

- a népi ellenőrzésre vonatkozó hatályos jogszabályok felülvizsgálata során arra az eredményre jutottunk, hogy új törvény megalkotására nincs szükség. a hatályos törvényen csupán azokat a módosításokat kell elvégezni, amelyek a népi ellenőrzés feladatainak hatékonyabb és magasabb színvonalon történő ellátásához szükségesek, illetve amelyek az időközben megjelent új jogszabályok folytán időszzerűvé váltak. ezt szolgálja a most előterjesztett törvényjavaslat.

a tervezett módosítások közül néhányat - jelentőségük miatt - szeretnék kiemelni:

a népi ellenőrzés jellegét, társadalmunkban elfoglalt helyét határozza meg a törvényjavaslat első szakasza. eszerint a népi ellenőrzés általános hatáskörű állami ellenőrző szervezet, amely feladatait az állampolgárok széles rétegeinek az ellenőrzési munkába történő bevonásával, a társadalmi szervezetekkel együttműködve oldja meg. ez a rendelkezés egyrészt azt hangsúlyozza, hogy a népi ellenőrzés állami szervezet, része az államgépezet szerteágazó rendszerének. /folyt. köv./ kö
20.36 110484 2405

--

sp0032 1 130 mtib3033 /parlament/

borbándi jános ... /8. rész/

a népi ellenőrzés eljárására vonatkozó egyes szabályok módosítása, illetőleg kiegészítése azt a célt szolgálja, hogy a népi ellenőrzési szervek rendelkezzenek mindazokkal a jogosítványokkal és garanciákkal, amelyek az ellenőrzések eredményes elvégzése és a megállapítások realizálása végett számukra nélkülözhetetlenek.

az új szabályok a vizsgálatot végző, valamint a vizsgált szervek jogait és kötelességeit egyértelműbben fogalmazzák meg, a garanciákat ki is terjesztik a szükséges mértékben. így például a vizsgált szervet a vizsgálat eredményeiről és a javaslatokról akkor is értesíteni kell, ha a népi ellenőrzési bizottság ezekről a felügyeleti szervet is tájékoztatta. az illetékes vezető pedig, akit a népi ellenőrzési bizottság felkért, hogy a vizsgálat megállapításai és a javaslatok alapján tett intézkedéseiről, valamint azok hatásairól számoljon be, e felkérésnek köteles eleget tenni.

- a minisztertanács megbízásából kérem a népi ellenőrzésről szóló 1968. évi v. törvény módosítására benyújtott törvényjavaslat megvitatását és elfogadását. ezt abban a reményben teszem, hogy a tervezett új rendelkezések hozzájárulnak a népi ellenőrzés eredményes, megbecsült munkájának továbbfejlesztéséhez, s ezáltal gazdasági és társadalmi céljai megvalósításához - mondotta végezetül a miniszterelnök-helyettes. /mti/

sr/kö -ár
22.07 110484 1387

-.-

MTI.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

budapest, 1984. április 12.

bél

c s ü t ö r t ö k

sb0001 4 150 mtib1001

husvétii idegenforgalom /1. rész/

1984. április 12. - a viszonylag csendes idegenforgalmi előszezon hamarosan megélénkül: a husvétii ünnepek alatt sokezer hazánkfi indul országjáró turára, vesz részt üdülőprogramokon, kirándulásokon, s ugyancsak sokan turistáskodnak hazánkban a határainkon túlról is. a legnagyobb utazási irodák husvétii programjai igen változatosak.

az ibusz a belföldi turázói 21 program közül válogathatnak. a legkedveltebbek közé tartozik a debreceni locsolóbát, amelyre három buszt indítanak a fővárosból. ugyancsak sokan érdeklődnek a kőszeg - őrség - sopron, a szarvas - gyula, és a somogyország vidékére szervezett turák, valamint a szatmári barangolás, a balatoni körutazás és a borszönyi kirándulás iránt. keresettek az ibusz üdülőprogramjai is, elsősorban a gyógyvizek mellett, így például a mátrafüredi, a gyulai, a hajduszoboszlói, a harkányi és a zalakarosi pihenések. mindezekre az utakra érvényesek a már meghirdetett kedvezmények: a nyugdíjasok és a csoportok 10 százalékkal, a gyerekek pedig 15 százalékkal olcsóbban vehetnek részt. külföldre kétezren utazhatnak az ibusz szervezésében; közülük hétszázan ausztriába, nszk-ba, olaszországba és törökországba, kedveltek a szocialista országbeli programok is, több csoportot indítanak a szovjetunióba - szocsi, leningrád, moszkva, lvov és ungvár építészeti és kulturális emlékeinek megtekintésére, továbbá jugoszláviába, csehszlovákiába, az ndk-ba és lengyelországba.

MUNKASZÁM:

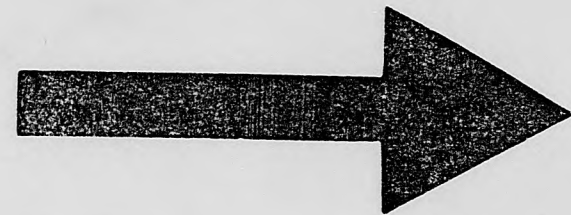
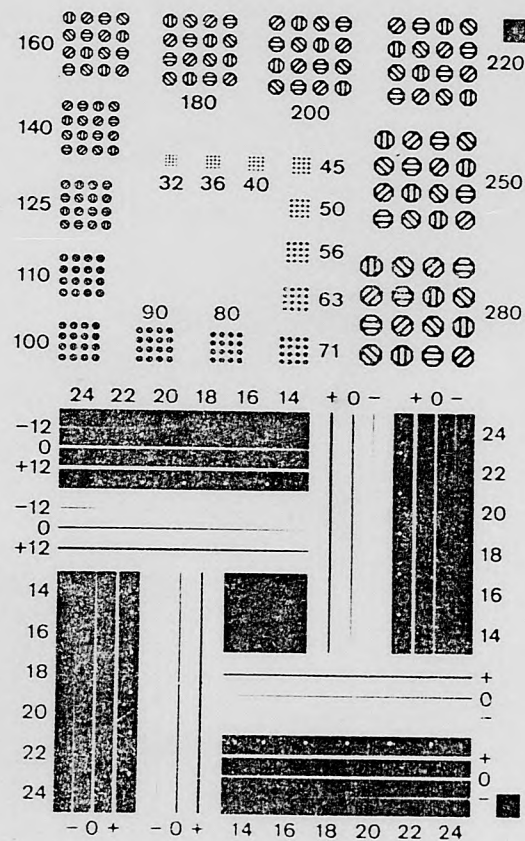
A / 4

FELVÉTEL:

597

Készítette: FARKASNÉ

OSZK.

FOLYTATÁS